

De bouw van een kleine woonwijk op de locatie van de voormalige basisschool De Zeester op Vlieland, een effectanalyse met betrekking tot Natura2000 en de overige natuurbeschermingswetgeving

P.J.Zumkehr.

ZUMKEHR ECOLOGISCH ADVIESBUREAU
Midsland – Terschelling
Februari 2019

Colofon.

Zumkehr, P.J., 2019. De bouw van een kleine woonwijk op de locatie van de voormalige basisschool De Zeester op Vlieland, een effectanalyse met betrekking tot Natura2000 en de overige natuurbeschermingswetgeving

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau, Midsland-Terschelling, Februari 2019.

Opdrachtgever.

Gemeente Vlieland

Uitvoerder.

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau.

P.J.Zumkehr, Oude Terpweg 3

8891 GE Midsland Terschelling.

tel. 0562-449196

mob. 06.50.816.092

e-mail: admin@pzumkehr.nl

© Zumkehr Ecologisch Adviesbureau

Overname van gegevens uit dit rapport is toegestaan met bronvermelding.

De bouw van een kleine woonwijk op de locatie van de voormalige basisschool De Zeester op Vlieland, een effectanalyse met betrekking tot Natura2000 en de overige natuurbeschermingswetgeving

P.J.Zumkehr.

1. Inleiding.

De gebouwen van de voormalige basisschool *De Zeester* op Vlieland zijn gesloopt. De Gemeente Vlieland is voornemens op de vrijgekomen locatie een kleine woonwijk te realiseren bestaande uit 25 woningen. Door Rho-Adviseurs is voor het project een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Voor het realiseren van het plan is een wijziging van het vigerende bestemmingsplan noodzakelijk.

De locatie ligt op korte afstand van de grens van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* en van Natura2000-gebied *Waddenzee*. Het is wettelijk verplicht te analyseren of de uitvoering van het plan kan leiden tot strijdigheid met de van toepassing zijnde natuurbeschermingswetgeving. Als onderbouwing van de plannen wordt hier een effectanalyse gepresenteerd, waarin wordt aangegeven of de bouw van de woonwijk op de locatie significant negatieve effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelen van de Natura2000-gebieden. Ook wordt ingegaan op het soortenbeschermingsaspect van de Wet Natuurbescherming en de provinciale wetgeving (NNN/EHS). De gemeente Vlieland heeft aan *Zumkehr Ecologisch Adviesbureau* te Midsland Terschelling de opdracht gegeven de effectanalyse op te stellen. Het rapport geldt als een *voortoets* volgens het overwegingskader van Natura2000.

2. Het plangebied en het plan.

2.1. Plangebied.

Het plangebied betreft de locatie van de voormalige basisschool *De Zeester*, in het westelijke uiteinde van het dorp. Het plangebied grenst aan de zuidzijde aan de Nieuwestraat, en aan de west- en noordzijde aan de Willem de Vlaminghweg. De terreinen ten zuiden van de Waddendijk maken deels deel uit van Natura2000-gebied *Waddenzee*. De duinen en bossen ten westen van het Vuurboetsplein en grenzend aan de Willem de Vlaminghweg aan de noord- en westzijde behoren tot Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Het plangebied grenst hier nagenoeg direct aan Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Ook het Westerse Veld, het grasland ten zuiden van de Postweg en ten zuiden van de Waddendijk bij het plangebied is een deel van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Zie verder kaart 2 en 3.

2.2. Het plan.

Het plan betreft de bouw van 25 grondgebonden woningen op de vrijgekomen locatie. De woningen worden deels gebouwd aan de Willem de Vlaminghweg, deels aan de Nieuwestraat. Bij een bezetting van drie bewoners per woning zal de nieuwe wijk aan maximaal 75 bewoners onderdak kunnen bieden (iets wat in de praktijk niet zal worden gehaald). Parkeerruimte wordt gecreëerd langs de Willem de Vlaminghweg, aansluitend aan bestaande parkeerplaatsen. Er worden 41 nieuwe parkeerplaatsen aangelegd. Omdat de exacte ligging van de parkeervakken nog ter discussie staat, worden ze in deze effectanalyse verder niet behandeld, maar wordt voor dit onderdeel van het plan aan aparte effectanalyse opgesteld. De Nieuwestraat, die aan de westzijde een scherpe bocht in zuidelijke richting maakt, wordt in westelijke richting doorgetrokken, zodat een nieuwe aansluiting op de Willem de Vlaminghweg ontstaat.

Het complex van nieuwe woningen past geheel binnen de perceelsgrens van de voormalige basisschool. In het Natura2000-gebied aan de overzijde van de weg worden geen maatregelen t.b.v. het plan uitgevoerd.

3. Informatiebronnen.

Voor het opstellen van dit rapport is gebruik gemaakt van beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde natuurwaarden op Vlieland. Alleen gegevens van na 2000 zijn benut. Oudere gegevens worden als niet relevant beschouwd.

De belangrijkste bron voor het toetsen van de effecten aan de eisen van de natuurbeschermingswetgeving is het beheerplan voor de Natura2000-gebieden van Vlieland dat in 2015 door de Dienst Landelijk Gebied is

gepubliceerd (DLG, 2015). Voor het in kaart brengen van de habitattypen in de nabijheid van het plangebied is gebruik gemaakt van de habitattypenkaart die deel uitmaakt van het beheerplan.

Wat betreft de vegetatiekundige gegevens is gebruik gemaakt van de vegetatiekartering van Buro Bakker (Buro Bakker, 2007) en de kartering van terreinen van Staatsbosbeheer door Altenburg & Wymenga in 2013 (A&W, 2014). Vogelkundige gegevens zijn afkomstig van de in opdracht van Staatsbosbeheer uitgevoerde broedvogelinventarisatie (SOVON, 2013).

Informatie over het project zelf is afkomstig van de Gemeente Vlieland en het door Rho-adviseurs opgestelde beeldkwaliteitsplan.

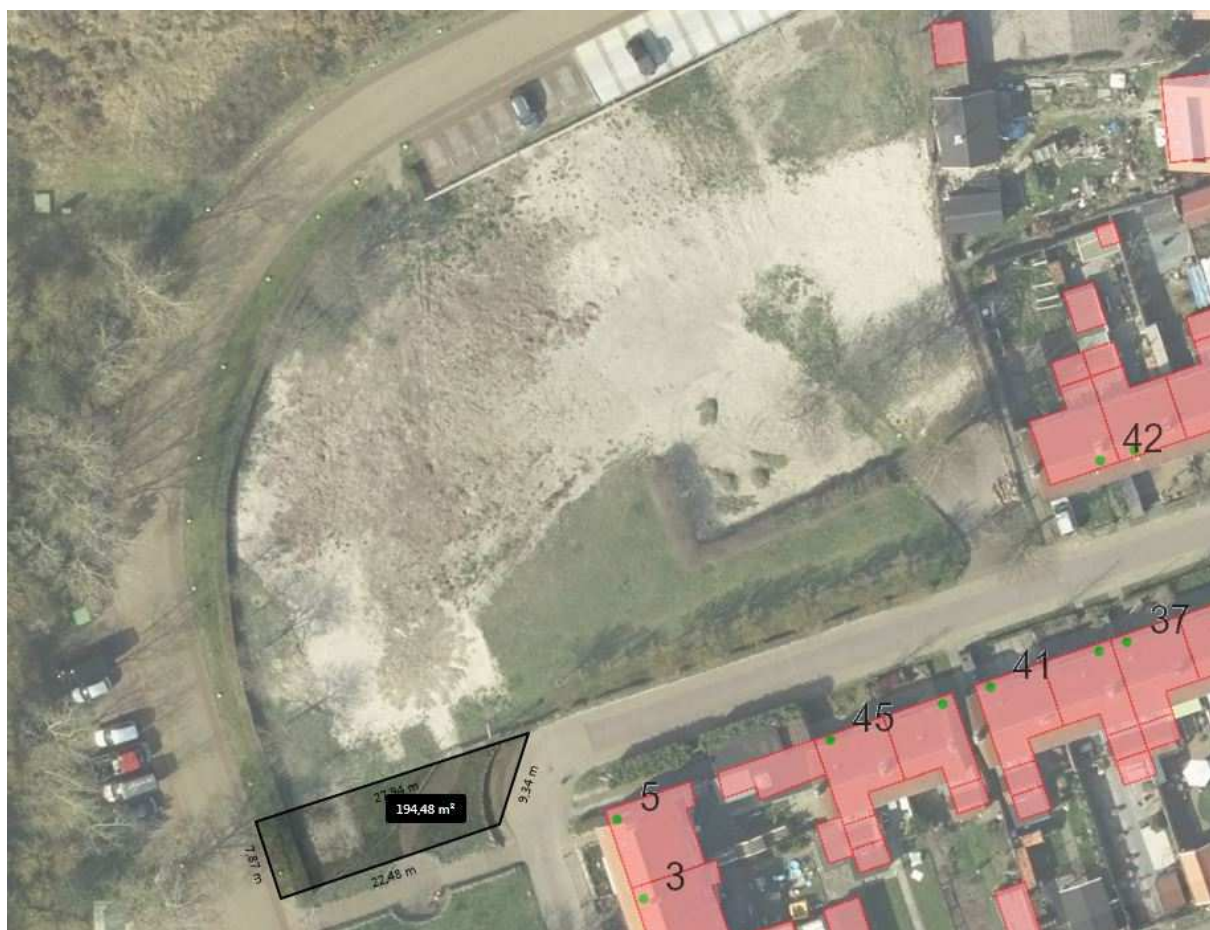
Kaart 1: Ligging van het plangebied op Vlieland.

Kaart 2: Locatie voor de bouw van de woningen.

Kaart 3a. Planschets. Het complex van grondgebonden woningen op de locatie van de Zeester.

Kaart 3b. De Nieuwestraat wordt doorgetrokken tot de Willem de Vlamingheweg.

4. Wettelijk kader.

4.1 Wet natuurbescherming (Wnb)

Per 1 januari 2017 is het oude wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, zoals voorheen neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet vervangen door één wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb vormt het sluitstuk van de decentralisatie van het natuurbeleid van het Rijk naar de provincies, waarbij de bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het gebied van het natuurbeleid en het landelijk gebied zo veel mogelijk worden overgedragen van het Rijk naar de provincies, overeenkomstig het 'decentraal-tenzij-beginsel'. Dit is in het verlengde van de bestuursafspraken 2011 – 2015 tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen en het daarop gebaseerde onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur van 20 september 2011, gesloten tussen Rijk en provincies. Het is de bedoeling dat de Wnb over een paar jaar op haar beurt zal opgaan in de Omgevingswet.

Op grond van de Wnb worden provinciale staten verplicht voor bepaalde onderwerpen regels op te stellen. Daarnaast hebben provinciale staten de mogelijkheid om op een aantal onderwerpen regels te stellen. Deze regels zijn opgenomen in de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. Naast de bevoegdheden die provinciale staten hebben, hebben gedeputeerde staten van Fryslân ook haar bevoegdheden. Dit zijn onder andere bevoegdheden tot het opstellen van beleidsregels op grond van artikel 4:81, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. De beleidsregels in het kader van de Wnb zijn opgenomen in deze beleidsregel: de Beleidsregel Wet natuurbescherming Fryslân 2017. De beleidsregel gaat in op de tegemoetkoming in faunaschade en de toedeling van ontwikkelingsruimte uit segment 2 in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof Fryslân.

4.1.1. Natura2000

De natuurgebieden in Nederland die deel uitmaken van het netwerk van Natura2000 ontleen hun bescherming aan op Europees niveau gemaakte afspraken. De gebiedsbeschermingswetgeving voor de Natura2000-gebieden maakte tot voor kort deel uit van de Natuurbeschermingswet 1998. Per 1 januari 2017 is deze wetgeving onveranderd in de nieuwe Wnb overgenomen. De Natura2000-gebieden gelden als Speciale Beschermingszones (SBZ's), die zijn aangewezen op grond van de Europese Habitatrichtlijn en/of de Vogelrichtlijn. De SBZ's die in het kader van de Habitatrichtlijn zijn vastgesteld worden ook wel Habitatrichtlijn-gebieden genoemd. Ze zijn aangewezen vanwege bijzondere habitats en soorten (de zogenaamde 'kwalificerende waarden'), genoemd in respectievelijk bijlage I en bijlage II van de richtlijn. De SBZ's in het kader van de Vogelrichtlijn staan ook wel bekend als Vogelrichtlijngebieden. Ze zijn aangewezen ter bescherming van het leefgebied van bedreigde vogels en trekvogels. Als projecten en andere handelingen in of nabij een Natura2000 gebied plaatsvinden, moet onderzocht worden of deze significant negatieve effecten op de kwalificerende waarden van het gebied hebben. Als uit deze beoordeling blijkt dat het gebied wordt aangetast, of duidelijke twijfel bestaat over het uitblijven van die aantasting, kan het bevoegd gezag slechts vergunning verlenen voor de gevraagde activiteit als er geen alternatieven zijn, er een dwingende reden van groot openbaar belang met die activiteit is gemoeid en vóór de ingreep compensatie van natuurwaarden is gerealiseerd.

Als gevolg van de decentralisatie van rijkstaken naar de provincies is de provincie in de nieuwe Wnb bevoegd gezag voor vrijwel alle Natura2000-gebieden. Een uitzondering daarop zijn gebieden van grote omvang die deel uitmaken van meerdere provincies en waarvoor een samenhangend beleid is opgesteld. Het gaat dan onder meer om grote open wateren, zoals de Waddenzee en de Noordzee. Het Rijk is voor deze gebieden bevoegd gezag voor zover het de gedeelten betreft die kunnen worden beschouwd als open water. Wat betreft de toekenning van een Omgevingsvergunning voor de uitvoering van projecten die Natura2000-gerelateerd zijn, gelden de gemeenten als loket. De provincie heeft echter een beoordelende taak, en kan voor projecten waarbij significant negatieve effecten met zekerheid zijn uit te sluiten een "verklaring van geen bedenkingen" afgeven. Een dergelijk oordeel is echter pas mogelijk als de effecten van de uitvoering van projecten zijn geanalyseerd in een zogenaamde "voortoets". Indien uit een voortoets blijkt dat significant negatieve effecten niet met zekerheid uitgesloten zijn, dient een vergunning voor de Wnb te worden aangevraagd bij de provincie. Er dient dan een Passende beoordeling voor het project te worden opgesteld, waarin de aard van de significant negatieve effecten verder wordt uitgewerkt en wordt geanalyseerd of deze effecten door middel van mitigerende maatregelen of compensatie kunnen worden voorkomen.

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) maakt deel uit van de Natura2000-regelgeving. De PAS is bedoeld om de negatieve effecten van stikstofdepositie uit de atmosfeer tegen te gaan. Voor projecten die

binnen of in de omgeving van Natura2000-gebieden worden uitgevoerd is het verplicht de uitstoot van stikstof te berekenen die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden of structureel na voltooiing van het project ontstaan. De berekening kan worden gemaakt door middel van het digitaal toegankelijke programma Aeries. Voor de hoeveelheid uitstoot is een benedengrens vastgesteld, de grenswaarde. Indien voor een project een hoeveelheid uitstoot beneden deze grenswaarde, wordt deze beschouwd als niet schadelijk, en is het niet nodig voor de uitvoering of realisatie van het project met de PAS-regeling rekening te houden. In de PAS-regeling is ook een bovengrens aangegeven. Indien meer stikstof wordt geproduceerd dan deze bovengrens geldt dit als schadelijk en geldt voor het project een vergunningplicht. Voor projecten die een hoeveelheid uitstoot veroorzaken tussen beide grenzen in geldt dat de hoeveelheid uitstoot wordt meegenomen in een boekhouding. Er is een maximale hoeveelheid extra stikstofuitstoot mogelijk, waarvan ieder project dat meer stikstofuitstoot oplevert dan de grenswaarde een deel van gebruikt. Als na de uitvoering van een aantal projecten de beschikbare ruimte is opgebruikt, is geen ruimte meer beschikbaar en geldt extra uitstoot van nieuwe projecten als schadelijk en dus vergunningplichtig.

4.1.2. Soortenbescherming in de Wnb

De nationale bescherming van soorten werd tot voor kort geregeld door de Flora- en faunawet. Deze is echter per 1 januari 2017 opgegaan in de nieuwe Wnb. Daarmee zijn ook enkele wijzigingen doorgevoerd. De belangrijkste wijziging betreft de verplaatsing van het bevoegd gezag van het Rijk naar de provincies. Een andere wijziging betreft de lijst van beschermde soorten. In de Flora- en faunawet was sprake van drie verschillende beschermingsregimes. Dit onderscheid is in de Wnb vervallen. Wel maakt de wet onderscheid in soorten die beschermd zijn op basis van internationale afspraken en soorten die alleen op nationaal niveau beschermd zijn (de nationale soorten). De bescherming van soorten van internationale betekenis komt overeen met die van de “strikt beschermde soorten”, als onderdeel van de oude Flora- en faunawet. Wat deze strikt beschermde soorten betreft zijn er in de nieuwe wet geen veranderingen opgetreden.

Het onderscheid tussen “matig beschermde soorten” en “licht beschermde soorten” uit de Flora- en faunawet is in de Wnb komen te vervallen. In de Wnb geldt voor alle in Nederland voorkomende soorten de zorgplicht. Dit betekent dat bij de uitvoering van plannen of projecten verslechtering van de “staat van instandhouding” van de soorten niet is toegestaan. In de oude Flora- en faunawet was een lijst opgenomen van in Nederland algemene soorten met een “algemeen goede staat van instandhouding in Nederland”. Voor dit lijstje gold vrijstelling van de wet als in de algemeen goede staat van instandhouding geen verandering zou optreden. Nu dit onderscheid is opgeheven geldt vanuit de Wnb nu ook voor deze soorten de zorgplicht. Vrijstelling wordt vanuit de Wnb niet meer gegeven. Echter met het verplaatsen van het bevoegd gezag naar de provincies is het verlenen van vrijstelling waar het algemene soorten betreft nu provinciaal beleid geworden. De provincies hebben daarom in aparte beleidsnotities vrijstellingslijsten opgenomen voor soorten waarvoor op provinciaal niveau vrijstelling mogelijk is. Deze vrijstellingslijsten kunnen per provincie verschillen. De lijst van de provincie Fryslân als bijlage 1 in de Beleidsregels Wet natuurbescherming van de Provincie Fryslân 2017 bevat een aantal algemene soorten zoogdieren en amfibieën waarvoor vrijstelling mogelijk is. Daarnaast is een bijlage 2 opgenomen met enkele soorten waarvoor vrijstelling geldt ingeval van overlast. Ook zijn beleidsregels opgesteld over beheer van ganzenpopulaties en betreffende de steenmarter.

Bijlage 1. Vrijstellingslijst Provincie Fryslân. Beleidsregels Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

Zoogdieren	
Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Bunzing	Mustela putorius
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Egel	Erinaceus europaeus
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus

Veldmuis	Microtus arvalis
Wezel	Mustela nivalis
Woelrat	Arvicola terrestris

Amfibieën	
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda.

Bijlage 2. Vrijstellingslijst Provincie Fryslân. Beleidsregels Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

Roek	Corvus frugilegus ssp frugilegus
Kokmeeuw	Larus ridibundus
Zilvermeeuw	Larus argentatus ssp argentatus
Woelrat	Arvicola terrestris
Aardmuis	Microtus agrestis
Dwergmuis	Micromys minutus
Veldmuis	Microtus arvalis

Voor alle andere soorten geldt in de Wnb een zogenaamde actieve beschermingsplicht gedefinieerd als zorgplicht, waarvoor de “staat van instandhouding” van de populaties centraal staat. Daarnaast geldt voor een aantal in de Wnb apart genoemde soorten een passieve beschermingsplicht. In deze beleidsregel worden de individuen van de opgenomen soorten beschermd tegen schadelijke activiteiten (plukken, het vangen van vlinders etc.). Ten opzichte van de oude Flora- en faunawet zijn veranderingen doorgevoerd, waardoor een groot aantal vaatplanten de beschermde status is kwijtgeraakt. Daarentegen zijn aan de lijst enkele soorten dagvlinders toegevoegd, waaraan voorheen geen beschermde status is toegekend.

4.2. Overige relevante wetgeving.

4.2.1. NNN: Natuur Netwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur).

Het Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS) is onderdeel van het rijksbeleid voor een netwerk van natuurgebieden door Nederland. Waar de grenzen nog globaal zijn vastgesteld, moeten onomkeerbare ingrepen voorkomen worden. Na vaststelling van de exacte grenzen zijn ruimtelijke ingrepen binnen de EHS niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van ‘redenen van groot openbaar belang’. In uitzonderingsgevallen kan het Rijk de natuurwaarden en functies van het EHS-gebied laten wijken voor andere functies van groot maatschappelijk belang. De initiatiefnemer dient deze belangen en mogelijke alternatieven uitgebreid te motiveren. Daarnaast dient hij *compenserende* dan wel *mitigerende (verzachtende) maatregelen* te treffen (Ministerie van LNV 2003).

In vrijwel geheel Friesland is inmiddels de feitelijke Provinciale Ecologische Hoofdstructuur vastgesteld (Streekplan Fryslân 2006). In het streekplan is verwoord dat een algemene zorgplicht bestaat voor de instandhouding van kwetsbare soorten. Ruimtelijke ingrepen in de EHS zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van ‘redenen van groot openbaar belang’. Voor Vogelrichtlijngebieden of Natuurbeschermingswetgebieden – zoals hier het geval is – gelden aanvullende eisen. In het geval van een ingreep worden alle nodige mitigerende maatregelen getroffen. Bij Habitatrichtlijngebieden met prioritaire soorten en/of habitats, zijn onder ‘dwingende redenen van groot openbaar belang’ niet begrepen ‘redenen van sociale of economische aard’. Bij natuurcompensatie is een uitgangspunt dat geen netto-verlies optreedt aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang van de EHS. Voor de Waddeneilanden geldt dat feitelijk alleen kwalitatieve (geen kwantitatieve compensatie) mogelijk is.

Verordening Romte Fryslân

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân/werkwijze RO 2014 vastgesteld (Provincie Friesland, 2015). De provincie stelt hierin o.a. vast welke gebieden deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en hoe deze beschermd worden. Deze hoofdstructuur is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden. Dit netwerk vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS bestaat uit kerngebieden (grote aaneengesloten natuurgebieden met een hoge kwaliteit) natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. Planologisch heeft de EHS een extra beschermde status. Sinds 2014 wordt de EHS Natuur Netwerk Nederland genoemd (NNN). Deze titel wordt in dit rapport verder gebruikt.

De bescherming van het NNN is vastgelegd in de Verordening Romte Fryslân (31 juli 2014 (Provincie Friesland, 2015)). Hierin is onder meer vastgelegd:

- Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden binnen het NNN dient een passende bestemming te hebben met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.
- Het plan maakt geen activiteiten en ontwikkelingen mogelijk die leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden, of tot significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van het NNN.
- Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden nabij het NNN kan nieuwe, niet-agrarische activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken, mits die niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

Hiervan kan worden afgeweken wanneer sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling zijn en schade door mitigerende maatregelen zoveel wordt beperkt als redelijkerwijs mogelijk is. Resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in termen van areaal, kwaliteit en samenhang. Daarnaast kan een ruimtelijk plan onderling samenhangende activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken die mede tot doel hebben de kwaliteit of kwantiteit van het NNN op gebiedsniveau te verbeteren, indien per saldo sprake is van verbetering van de natuurwaarden in en rond het gebied, waarbij de oppervlakte van het NNN gelijk blijft of toeneemt. In de plantoelichting dient daartoe een verantwoording opgenomen te worden over de aard, omvang, locaties en het tijdvak van realisatie van de verbetering van de natuurwaarden. Ook dient de wijze waarop tenuitvoerlegging van de daartoe benodigde maatregelen en ingrepen plaatsvindt feitelijk en planologisch gewaarborgd te worden.

Een ruimtelijk plan dat nieuwe activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maakt nabij het NNN, die leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden daarvan kan doorgang vinden mits er geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling zijn, schade door mitigerende maatregelen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is wordt beperkt en resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden in termen van kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur.

4.2.2. Planologische Kernbeslissing Waddenzee II en III

De planologische kernbeslissing (PKB) Derde Nota Waddenzee (VROM 2001) bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor de Waddenzee (VROM 2001). De PKB is gebiedsgericht van karakter en integreert het ruimtelijk en ruimtelijk relevante rijksbeleid voor de Waddenzee. De grens van het PKB-gebied kan worden omschreven als het zeegebied van Den Helder tot de rijksgrens met Duitsland. Het PKB-gebied wordt aan de noordkant begrensd door onder meer de kwelders en platen van de Waddenzeekust van de eilanden.

De hoofddoelstelling voor de Waddenzee is de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap. Om dit te bereiken is het beleid onder meer gericht op de duurzame bescherming en/of een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van de flora en de fauna en tevens op behoud van de landschappelijke kwaliteiten, met name rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid. Nieuwe activiteiten dan wel uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten met een economische en/of recreatieve betekenis zijn mogelijk, mits zij passen binnen de hoofddoelstelling voor de Waddenzee.

Met betrekking tot het ontwikkelingsperspectief stelt de PKB onder meer:

De Waddenzee is primair een natuurgebied en een uniek open landschap. De natuurlijke dynamiek van de fysische processen in de Waddenzee, op de Waddeneilanden en in de Noordzeekustzone wordt zo min mogelijk beperkt, zodat zich nieuwe platen, geulen en jonge duin- en kustgebieden kunnen ontwikkelen. De rust, weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd. Zeezoogdieren, vissen en (trek)vogels zijn duurzaam verzekerd van voldoende voedsel en rust- en voortplantingsgebieden.

Het rijksbeleid ten aanzien van de recreatie op de Waddenzee is gericht op het beheersbaar maken en houden van het recreatief medegebruik en het ontwikkelen van duurzame vormen van recreatie, waarbij de natuurlijke draagkracht van het gebied uitgangspunt is. Voor het recreatief medegebruik geldt een zonering waarbij de voor verstoring gevoelige gebieden worden ontzien. Voorts wordt gesteld dat de flora en fauna van de Waddenzee zich meer ongestoord dienen te kunnen ontwikkelen. Zeehonden behoeven voldoende voedsel en rustplaatsen. Hetzelfde geldt voor de vogels die voldoende ongestoorde hoogwatervluchtplaatsen moeten kunnen vinden en op acceptabele vluchtafstand over voldoende voedsel moeten beschikken, wat zij aldaar ongestoord tot zich moeten kunnen nemen. Een meer ongestoorde ontwikkeling van de Waddenzee is alleen mogelijk wanneer het menselijk gebruik van het gebied hierop (meer) wordt afgestemd (bijvoorbeeld via zonering) of indien bepaald gebruik - op termijn – wordt afgebouwd. Richting het jaar 2030 zet het kabinet hierop in.

Nieuwe activiteiten en uitbreiding of wijziging van bestaande activiteiten in de Waddenzee dienen daarom aan de hoofddoelstelling te worden getoetst. Het afwegingskader dient ook te worden toegepast voor activiteiten buiten het PKB-gebied die de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee kunnen aantasten (externe werking). Het afwegingskader komt sterk overeen met dat van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Elementen hieruit zijn:

Nagegaan dient te worden of er sprake is van aantasting van *wezenlijke kenmerken* of waarden van de Waddenzee.

Er dient rekening te worden gehouden met eventuele *cumulatieve effecten* van verschillende activiteiten op de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee.

Toestemming voor een activiteit kan slechts worden gegeven nadat zekerheid is verkregen dat de activiteit de wezenlijke kenmerken of waarden van de Waddenzee niet zal aantasten. Het *voorzorgbeginsel* brengt met zich mee dat er bij twijfel wordt uitgegaan van aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden en van de meest verstreckende effecten voor de Waddenzee (*worst-case scenario*).

Voor een activiteit die leidt tot aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden en waarvoor geen reële alternatieven aanwezig zijn dient te worden nagegaan of er sprake is van *dwingende redenen van groot openbaar belang*.

Bij een activiteit die leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden dienen *mitigerende en compenserende maatregelen* getroffen te worden. Deze maatregelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien waarbij de eis geldt dat geen netto verlies aan wezenlijke kenmerken of waarden optreedt.

4.3. Welke natuurbeschermingswetgeving is van toepassing op het plangebied?

4.3.1. Wet natuurbescherming en Natura2000 gebieden.

Op Vlieland is sprake van drie Natura2000-gebieden die vallen onder de Wet Natuurbescherming, namelijk:

- Duinen Vlieland
- Noordzeekustzone
- Waddenzee.

Het plangebied zelf is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura2000-gebied. De locatie maakt deel uit van de bebouwde kom van het dorp, dat niet tot een Natura2000-gebied behoort. Op korte afstand ten noorden en westen van het plangebied ligt open duingebied en gemengd bos van dennen en loofhout. Dit open duingebied en het bos maken deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. De afstand van de bouwlocatie tot de grens met het Natura2000-gebied bedraagt 10,5 meter aan de noordzijde, en 13 meter aan de westzijde. Het direct aangrenzende loofbosje maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. Het grasland ten zuiden van de Postweg, het Westerse Veld, dat in oostelijke richting doorloopt tot onder de Waddendijk bij het dorp, maakt

wel deel uit van Natura2000-gebied Duinen Vlieland. De afstand tussen het plangebied en dit deel van het Natura2000-gebied bedraagt 130 meter.

Het Natura2000-gebied *Waddenzee* valt eveneens volledig buiten het plangebied. De grens met het Natura2000-gebied betreft de rand van dijkstenen op de overgang van de dijk naar de Waddenzee onder het dorp Vlieland. Ter hoogte van het plangebied ligt echter onder de Waddendijk nog een grasland, het Westerse Veld, dat deel uitmaakt van Natura2000-gebied Duinen Vlieland. Het ten zuiden daarvan gelegen gebied met zandplaten, slikken en open water maakt deel uit van Natura2000-gebied Waddenzee. De afstand van het plangebied tot dit Natura2000-gebied is groot (150 meter). Effecten van de uitvoering van het plan blijven beperkt tot het plangebied zelf en de transportroutes door het dorp. Ondanks de grote afstand tot Natura2000-gebied Waddenzee wordt in dit rapport de effectanalyse toch verder uitgewerkt.

Het Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* valt volledig buiten het plangebied. De afstand van het plangebied tot dit Natura2000-gebied is dermate groot (>2000 meter), dat effecten van de uitvoering van het plan op de beschermde natuurwaarden ervan is uitgesloten. Een toetsing met betrekking tot de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Noordzeekustzone* is niet nodig.

Kaart 4a. De Natura2000-gebieden van Vlieland.

1. *Natura2000-gebied Duinen Vlieland*
 2. *Natura2000-gebied Noordzeekustzone*
 3. *Natura2000-gebied Waddenzee*
 4. *Geen Natura2000-gebied*
- Rode stip: locatie nieuwe woonwijk.*

Kaart 4b. Ligging van de grens met Natura2000-gebied Duinen Vlieland en Natura2000-gebied Waddenzee (gele lijnen) t.o.v. het plangebied excl. parkeervakken (rood).

4.3.2. Natuur Netwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het plangebied ligt niet binnen de grenzen die door de Provincie Fryslân voor de Ecologische Hoofdstructuur zijn vastgelegd. Behalve de Natura2000-gebieden zijn ook enkele andere onbebouwde gebieden, die niet tot het Natura2000-gebied behoren, deel van het netwerk. NNN-gebieden zijn het duingebied ten westen van de bebouwing van het Vuurboetsplein en ten noorden en westen van de Willem de Vlaminghweg, dat deel uitmaakt van Natura2000-gebied, en ook het waddengebied als onderdeel van Natura2000-gebied Waddenzee. Enkele kleine bosjes ten westen van de Willem de Vlaminghweg en het Vuurboetsplein maken deel uit van NNN-gebied Overige Natuur, maar vallen buiten Natura2000-gebied (zie kaart 5).

De bebouwde kom van Vlieland en daarmee ook het perceel van de voormalige basisschool De Zeester, maakt geen deel uit van NNN-gebied. De regelgeving betreffende het Netwerk geldt alleen indien sprake is van blijvende veranderingen in de Ruimtelijke Ordening binnen het NNN-gebied. Hiervan is echter geen sprake. De regelgeving m.b.t. het Netwerk is derhalve voor dit project niet van toepassing. Zie verder hoofdstuk 10 van dit rapport.

Kaart 5. Het plangebied en de NNN/EHS.

Binnen Gele lijn: NNN-gebied Natura2000.

Groene vlakken: NNN-gebied, overige natuur

Bron: Kaart Planologische Ecologische Hoofdstructuur, website Provincie Fryslân.

4.3.3. PKB-Waddenzee III.

De PKB-Waddenzee beschermt het Nederlandse waddengebied. Het plangebied ligt niet langs de randen van de Waddenzee, echter binnen de bebouwde kom, waar de PKB-regelgeving niet van toepassing is. De PKB-Waddenzee is dan ook voor dit project niet van belang.

4.3.4. Soortenbescherming in de Wet Natuurbescherming.

De soortenbescherming werd tot voor kort geregeld in de Flora- en faunawet. Deze is echter per 1 januari 2017 opgegaan in de Wet natuurbescherming. Ten opzichte van de oude wet zijn wijzigingen doorgevoerd. Voor alle binnen of in de omgeving van het plangebied voorkomende soorten geldt de zorgplicht. Dit betekent dat de uitvoering van het plan niet tot verslechtering mag leiden van de "staat van instandhouding van de soort". Voor soorten die beschermd zijn op basis van internationale verdragen geldt binnen het plangebied een strikte bescherming. De soortenlijst komt overeen met die van de "strikt beschermde soorten" van de oude Flora- en faunawet. De zorgplicht geldt echter tevens voor de andere voorkomende, nationaal beschermde soorten. Voor algemene soorten is vrijstelling mogelijk. Het gaat dan om soorten met een "algemeen gunstige staat van instandhouding in Nederland". Vrijstelling geldt als de uitvoering van het plan geen hierin geen verandering teweeg brengt. De vrijstellingslijst is in december 2016 door de provincie Fryslân vastgesteld (Provincie Fryslân, 2016a en 2016b). Het soortenbeschermingsaspect in de Wet Natuurbescherming is niet gekoppeld aan Natura2000 en is derhalve ook buiten Natura2000-gebieden van toepassing.

4.4. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied Duinen Vlieland.

De volgende instandhoudingsdoelen zijn voor Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* geformuleerd (prioritaire typen en soorten zijn aangeduid met een *):

Habitattypen.

- H1310. Eenjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia ssp.* en andere zoutminnende soorten.
- H1330. Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*).
- H2120. Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen").
- H2130. * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ('grijze duinen')
- H2140. * Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum*.
- H2150. * Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluno – Ulicetea*).
- H2160. Duinen met *Hippophae rhamnoides*.
- H2170. Duinen met *Salix repens ssp argentea* (*Salicion arenariae*).
- H2180. Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied.
- H2190. Vochtige duinvalleien

Soorten.

- H 1930. Groenknolorchis (*Liparis loeselii*).

Broedvogels:

- Lepelaar
- Bruine kiekendief
- Blauwe kiekendief
- Porseleinhoen
- Kluut
- Tapuit

Trekvogels en overwinteraars.

- Aalscholver
- Pijlstaart
- Slobeend
- Eider
- Tureluur
- Kleine mantelmeeuw
- Tapuit.

De instandhoudingsdoelen zijn vastgelegd in het definitieve aanwijzingsbesluit voor het Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, maar zijn enigszins gewijzigd ten opzichte van het concept aanwijzingsbesluit. Onder meer is de Velduil uit de lijst van broedvogels geschrapt.

De kernopgaven voor Natura2000- gebied *Duinen Vlieland* luiden als volgt:

- Ruimte voor natuurlijke verstuing in de witte en embryonale duinen, onder meer van belang als habitat van de Kleine mantelmeeuw en de Strandplevier.
- Uitbreiding en herstel van de kwaliteit van de grijze duinen als habitat van Tapuit en Blauwe kiekendief door het tegengaan van vergrassing en verstruweling.
- Behoud oppervlakte en kwaliteit duinen met Kraaiheide
- Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien (kalkrijk).

4.5. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied Waddenzee.

Natura2000-gebied Waddenzee is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):

H1110A	Permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied).
H1140A	Slik- en zandplaten (getijdengebied)
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)

H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)
H1320	Slijkgrasvelden
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)
H2110	Embryonale duinen
H2120	Witte duinen
H2130B	* Grijze duinen (kalkarm)
H2160	Duindoornstruwelen
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

Het Natura2000-gebied is aangewezen voor de volgende habitatsoorten:

H1095	Zeeprik
H1099	Rivierprik
H1103	Fint
H1364	Grijze zeehond
H1365	Gewone zeehond

Broedvogelsoorten:

A034	Lepelaar
A063	Eider
A081	Bruine kiekendief
A082	Blauwe kiekendief
A132	Kluut
A137	Bontbekplevier
A138	Strandplevier
A183	Kleine mantelmeeuw
A191	Grote stern
A193	Visdief
A194	Noordse stern
A195	Dwergstern
A222	Velduil

Niet broedvogelsoorten:

A005	Fuut
A017	Aalscholver
A034	Lepelaar
A037	Kleine zwaan
A039	Toendrarietgans
A043	Grauwe gans
A045	Brandgans
A046	Rotgans
A048	Bergeend
A050	Smient
A051	Krakeend
A052	Wintertaling
A053	Wilde eend
A054	Pijlstaart
A056	Slobeend
A062	Toppereend
A063	Eider
A067	Brilduiker
A069	Middelste zaagbek
A070	Grote zaagbek
A103	Slechtvalk
A130	Scholekster
A132	Kluut
A137	Bontbekplevier

A140	Goudplevier
A141	Zilverplevier
A142	Kievit
A143	Kanoet
A144	Drieteenstrandloper
A147	Krombekstrandloper
A149	Bonte strandloper
A156	Grutto
A157	Rosse grutto
A160	Wulp
A161	Zwarte ruiter
A162	Tureluur
A164	Groenpootruiter
A169	Steenloper
A197	Zwarte stern

5. Een algemene beschouwing van de natuurwaarden van het plangebied en omgeving.

5.1. Vegetatie

Het plangebied zelf, het bouwterrein van de voormalige basisschool De Zeester, betreft een ruderaal terrein binnen de bebouwde kom van het dorp. De vegetatie bestaat uit algemene grassoorten en kruiden van matig voedselrijke bodem. Er komen geen beschermde soorten voor of soorten van de Rode Lijst (*Sparrius et.al.*, 2014).

Het duingebied ten noorden en westen van het plangebied maakt deel uit van het grote duincomplex ten noorden van het dorp, dat beschouwd kan worden als een deel van het hoge Vuurboetsduin. De vegetatie is karakteristiek voor droge duinen op het mineralenarme en zure zand van de Waddeneilanden. Deze vegetatie wordt beschouwd als zogenaamde *grijze duinen*. Het meest voorkomende vegetatietype dat, als een onderdeel van de *grijze duinen*, voorkomt is het *Festuco-Galietum*, de duin-schapengras-gemeenschap. Dit type vegetatie is kort. De vegetatiebedekking is er betrekkelijk hoog, maar bestaat in meerderheid uit bladmossen van droge voedselarme duinen, waaronder gaffeltandmos *Dicranum scoparium*, gewoon klauwtjesmos *Hypnum cupressiforme*, heideklauwtjesmos *Hypnum jutlandicum*, en grijs kronkelsteeltje *Campylopus introflexus*. De bedekking van de kruidlaag is doorgaans minder dan 50%. Daarin is fijn schapengras *Festuca filiformis* toonaangevend. Verder worden aangetroffen zandblauwtje *Jasione montana*, schapenzuring *Rumex acetosella*, schermhavikskruid *Hieracium umbellatum*, gewoon biggenkruid *Hypochaeris radicata* en kleine leeuwentand *Leontodon saxatilis*. In duingedeelten met een sterke windexpositie of op plaatsen waar meer betreding voorkomt, is doorgaans een buntgrasvegetatie *Corynephorum canescens* aanwezig. In deze vegetatie is de bedekking van hogere planten nog veel lager, hooguit 20%. Toonaangevend daarin is buntgras *Corynephorus canescens*. De vegetatie tussen de pollen buntgras bestaat deels uit de hierboven al genoemde soorten bladmossen, deels uit terrestrisch groeiende korstmossen, waarbij open rendiermos *Cladina portentosa* vaak een bedekking van meer dan 50% bereikt. Vegetaties van grijze duinen worden als uitermate waardevol beschouwd en gelden binnen het Natura2000-netwerk als prioritair. Gestreefd wordt naar uitbreiding van het oppervlak. Grijze duinen zijn gevoelig voor bodemverrijking door stikstof, veelal afkomstig van atmosferische depositie. Mede als gevolg daarvan worden de vegetaties vaak door grassen overwoekerd. Het gaat dan om duinriet *Calamagrostis epigejos*, gewoon struisgras *Agrostis capillaris*, en zandzegge *Carex arenaria*. Ook de bedekking van helm *Ammophila arenaria* kan dan hoog zijn. Daarnaast treedt in het duingebied als gevolg van stikstofverrijking struweelvorming op. Vaak betreft het kieming van dennenzaailingen *Pinus*, of van Amerikaanse vogelkers *Prunus serotina*. Ook andere struweelsoorten kunnen voorkomen.

Ten noorden van het Vuurboetsduin is een uitgebreid boscomplex aanwezig. Het Vlieland bos is aangeplant tussen 1910 en 1930 in overwegend droog duingebied. De aanplant bestaat voor ongeveer 80% uit naaldbos, met name Oostenrijkse den *Pinus nigra nigra*, Corsicaanse den *Pinus nigra maritima* en zeeden *Pinus pinaster*. Het bos heeft zich in bijna honderd jaar tijd kunnen ontwikkelen onder invloed van bosbeheersmaatregelen, zoals dunnen en lokaal kappen. Sinds ca. 1990 streeft Staatsbosbeheer een omvorming van naaldbos naar gemengd bos na. De bodem, waarop de bomen geplant zijn, is van nature arm aan voedingsstoffen, mineralen en kalk. In droge bospercelen heeft dit ertoe geleid dat zich onder de bomen voornamelijk een moslaag ontwikkelde, bestaande uit heideklauwtjesmos *Hypnum jutlandicum*, gewoon klauwtjesmos *Hypnum cupressiforme* en gaffeltandmos *Dicranum scoparium*. De kruidlaag is in dergelijke bossen slecht ontwikkeld en bestaat voornamelijk uit zandzegge *Carex arenaria*, gewone eikvaren *Polypodium vulgare*, brede stekelvaren *Dryopteris dilatata*, gewoon struisgras *Agrostis capillaris* en reukgras *Anthoxanthum odoratum*. Lokaal komen in dergelijke structuurarme naaldbossen enkele waardevolle groeiplaatsen van kleine keverorchis *Neottia cordata* voor.

Kiemplanten van diverse soorten loof- en naaldbos geven een overgang naar naaldbos van een volgend stadium van ontwikkeling aan. Op iets vochtiger standplaatsen is de struiklaag vaak sterker ontwikkeld met soorten als Amerikaanse vogelkers *Prunus serotina*, wilde lijsterbes *Sorbus aucuparia*, zachte berk *Betula pubescens*, hulst *Ilex aquifolia*, zomereik *Quercus robur* en wilde kamperfoelie *Lonicera periclymenum*.

Globaal 20% van het bosoppervlak bestaat uit loofbos, soms gemengd met Sitkaspar *Picea sitchensis*. De boomlaag bestaat daar voornamelijk uit zomereik en zachte berk; in vegetatiekundige zin kan het loofbos gerekend worden tot het eiken-berkenbos *Betulo-Quercetum*. De loofbossen zijn in het verleden meestal aangeplant in vochtige laaggelegen delen van het duin. De struiklaag is er doorgaans goed ontwikkeld, waardoor het loofbos van nature beperkt toegankelijk is. In de kruidlaag komen alleen algemene plantensoorten van voedselarme bodem voor.

De vegetatie van het bos is voor het overige weinig bijzonder. Behoudens de al genoemde groeiplaatsen van kleine keverorchis (in het bos ten zuiden van Ankerplaats) zijn er twee locaties met een uitgebreide groeiplaats van lelietjes der dalen *Convallaria majalis*, zijn er enkele groeiplaatsen van brede wespenorchis

Epipactis helleborine in de berm van enkele schelpenfietspaden en is er een groeiplaats van bosgierstgras *Milium effusum* in het noordoosten van het boscomplex.

Het bos maakt grotendeels deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Een deel langs de Kampweg is echter buiten de grenzen van het Natura2000-gebied gehouden. Binnen het Natura2000-gebied is aan alle loofbospercelen Habitatype H2180A – Atlantische duinbossen (droog) toegekend. De naaldbossen hebben als Habitatype geen status.

Ten westen van de Willem de Vlaminghweg en het Vuurboetsplein zijn enkele kleine loofbosjes aanwezig. Deze loofbosjes bestaan uit een mengeling van soorten, waarbij gewone esdoorn *Acer pseudoplatanus* domineert. De kruidlaag bestaat deels uit ruigtesoorten van voedselrijke of matig voedselrijke bodem. In botanisch opzicht zijn de bosjes niet van hoge waarde. Ze vallen deels buiten Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, maar zijn wel als geheel onderdeel van het NNN-netwerk.

Ten zuiden van het plangebied en ten zuiden van de Postweg maakt een grasland deel uit van het Natura2000-gebied, het Westerse Veld. Het betreft een soortenrijk zilt grasland met een sterke inslag van kweldervegetaties met lamsoor *Limonium vulgare*, zeealsem *Artemisia maritima*, zeeweegbree *Plantago maritima*, schorrenzoutgras *Triglochin maritima*, e.v.a. Het gebied staat te boek als *Atlantische schorren* en is in botanisch opzicht waardevol. Het aangrenzend Waddengebied bestaat voornamelijk uit onbegroeide slikken en zandplaten, die bij laag water droog vallen, of uit zogenaamde *permanent overstroomde zandbanken*.

Kaart 6. Groeiplaatsen van kleine keverorchis *Neottia cordata* met aangetroffen aantal planten. L = groeiplaats lelietjes der dalen *Convallaria majalis*.

Kaart 7. Groeiplaatsen van brede wespenorchis *Epipactis helleborine* (rode stip) en lelietjes der dalen *Convallaria majalis* (blauwe stip).

Kaart 8: Groen: Loofbospercelen in het boscomplex van Habitatype H2180A – Atlantische duinbossen (droog). Het gedeelte binnen de rode lijnen maakt geen deel uit van Natura2000-gebied Duinen Vlieland.

5.2. Vogels

In het plangebied zelf – het terrein van de voormalige basisschool – komen geen vogels tot broeden. Daar de oude gebouwen inmiddels zijn gesloopt, kunnen er geen vogels meer in gebouwen tot broeden komen. Mede als gevolg daarvan ontbreken nesten van de huismus er.

Het duingebied ten westen en noorden van het plangebied is arm aan broedvogels. Lokaal komen in het open duin broedlocaties voor van de graspieper. Daarnaast komen enkele algemene en niet kwetsbare soorten voor in de struwelen in het duingebied. Het gaat dan met name om fitis, braamsluiper, grasmus en kneu.

Het bos is in het algemeen niet rijk aan broedvogels. Met name de structuurarme naaldbossen zijn arm. Daarentegen kunnen structuurrijke bosgedeelten met een dichte struiklaag juist rijk aan broedvogels zijn. In enkele gevallen betreft het dan structuurrijk naaldbos, echter veel vaker zijn het de loofhoutpercelen die rijk zijn aan broedvogels.

Van belang is rekening te houden met broedplaatsen van kwetsbare soorten als houtsnip, havik, sperwer, buizerd, boomvalk, zwarte mees, gekraagde roodstaart en grauwe vliegenvanger. Geen van deze soorten komt echter in de nabijheid van het plangebied voor.

De kleine bosjes ten westen van de Willem de Vlaminghweg zijn verhoudingsgewijs rijk aan broedvogels. Voorkomende soorten zijn uitsluitend soorten die aangepast zijn aan menselijke omgeving. Het gaat onder meer om Turkse tortel, houtduif, merel, zanglijster, roodborst, fitis, tjiftjaf, zwartkop, braamsluiper, winterkoning, heggenmus, koolmees, pimpelmees, staartmees, vink, kneu en putter.

De Wet Natuurbescherming beschermt een van een aantal soorten broedvogels de nesten jaarrond. De wet stelt dan ook verplicht dat bij het uitvoeren van plannen op locaties in de natuur de nesten van deze soorten ongemoeid gelaten worden. De randvoorwaarden die door de wet aan het gebruik van terreinen waar dergelijke nesten voorkomen worden gesteld houden in dat de nesten zelf niet beschadigd mogen worden. Het betreft hier met name de nesten van buizerd, sperwer, havik en boomvalk in het gebied. Nesten van huismus en gierzwaluw in gebouwen zijn eveneens beschermd. Nesten van de betreffende soorten komen echter op de bouwlocatie en in de directe omgeving niet voor.

In het bij het plangebied gelegen bos- en duingebied komen broedvogels die gelden als instandhoudingsdoel van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* (Vogelrichtlijn-soorten) niet voor.

Het bos- en duingebied in de directe omgeving van het plangebied heeft geen bijzondere betekenis voor trekvogels of overwinteraars. Het Westerse Veld is echter van betekenis als hoogwatervluchtplaats voor steltlopers uit het Waddengebied.

5.3. Zoogdieren

Van Vlieland zijn slechts drie soorten vleermuizen bekend, namelijk laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Alle drie soorten zijn strikt beschermd door de Wet Natuurbescherming. Er is weinig bekend van de aantallen en de locaties waar ze voorkomen. In het algemeen maakt de laatvlieger gebruik van gebouwen als kraam- en rustplaats. De beide soorten dwergvleermuizen kunnen daarnaast ook worden aangetroffen in boomholten in structuurrijk bos. Geen van de drie soorten komt in het plangebied voor. Locaties die kunnen worden gebruikt als kraamkamer of voor overwintering ontbreken er.

Daarnaast komen enkele algemene soorten kleine zoogdieren op Vlieland voor die allen gemeld staan op de vrijstellingslijst van de Provincie Fryslân. Het betreft bosmuis, huismus, dwergmuis, bruine rat, konijn en incidenteel haas.

5.4. Amfibieën en reptielen

Op plaatsen waar open water aanwezig is komen populaties voor van rugstreeppad, kleine watersalamander, groene kikker en bruine kikker. Deze soorten zijn nationaal beschermd door de Wet Natuurbescherming. De rugstreeppad behoort daarbij tot de strikt beschermde soorten. De overige drie soorten zijn gemeld op de vrijstellingslijst van de Provincie Fryslân. In ondiep water kunnen in beginsel kleine padjes of kikkertjes aanwezig zijn. Locaties zijn beperkt tot de bosmeren in het gebied. Volwassen dieren kunnen foeragerend in de omgeving van de plassen worden aangetroffen. Binnen het plangebied ontbreekt open water; er zijn derhalve geen populaties van amfibieën aanwezig.

Op Vlieland komt een zeer aanzienlijke populatie voor van de zandhagedis, een door de Wet Natuurbescherming strikt beschermde soort. Aan de hand van tellingen (RAVON) en recente waarnemingen is het duidelijk geworden dat de zandhagedis voorkomt in de dynamische, iets verstuivende duinen van de zeereep, maar daarnaast ook in de binnenduinen. In het duingebied ten westen en noorden van het plangebied is eveneens een kleine populatie aanwezig. Binnen het plangebied zelf is de soort echter niet aangetroffen. Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor de zandhagedis.

5.5. Ongewervelden

In de duinen en bossen van Vlieland komen uitsluitend algemene soorten voor, die niet kwetsbaar zijn. De bosmeertjes zijn van betekenis voor soorten libellen. Lokaal komen in de kruidlaag van het bos en in vergraste duinen nesten voor van behaarde en kale rode bosmier. In het duingebied ten westen en noorden van het plangebied komen lokaal populaties voor van de kommavlinder *Hesperia comma*. Lokaal komt ook de duinparelmoervlinder *Argynnis niobe* voor, met name bij groeiplaatsen van hondsviooltje *Viola canina*. Het plangebied zelf heeft geen populaties van kwetsbare soorten.

6. De natuurwaarden van het plangebied zelf.

6.1. Geomorfologie.

De bouwlocatie betreft een ruderaal terrein dat is ontstaan na de sloop van de voormalige basisschool. Het maakt deel van de bebouwde kom van het dorp. Het terrein is geëgaliseerd. Er is geen oorspronkelijke duin-geomorfologie in stand gebleven.

6.2. Vegetatie.

De vegetatie van de bouwlocatie bestaat uit soorten van ruderaal terrein, met name pioniersoorten van terreinen met een verstoorde bodem. Er komen alleen algemene grassoorten en kruiden voor. Zeldzame soorten, beschermde soorten of soorten van de Rode Lijst (*Sparrius et.al.* 2014) ontbreken.

Muren ontbreken in het plangebied. Er komen derhalve geen zeldzame of beschermde muurplanten voor.

6.3. Vogels.

Binnen het plangebied wordt door geen enkele vogelsoort gebroed. Beschermde nesten ontbreken er. Het plangebied heeft geen bijzondere betekenis voor trekvogels.

6.4. Zoogdieren.

Binnen het plangebied zijn geen vleermuizen aangetroffen. Er zijn geen geschikte locaties aanwezig als kraamkamer of als overwinteringsgebied.

Mogelijk voorkomende soorten kleine zoogdieren (bosmuis, huismuis) zijn gemeld op de Provinciale lijst van soorten waarvoor vrijstelling geldt van de Wnb, indien de uitvoering van de plannen geen wijziging teweeg brengt in de algeheel goede staat van instandhouding van de soorten in Nederland. Daar van wijziging in de staat van instandhouding geen sprake is, geldt vrijstelling.

6.5. Reptielen.

Op Vlieland komt een vitale populatie voor van de zandhagedis. Op de locatie ontbreekt de zandhagedis echter. Het terrein is als leefgebied voor de zandhagedis niet geschikt. Ook ontbreekt de mogelijkheid voor het afzetten van eitjes. De zandhagedis komt niet voor.

6.6. Amfibieën en vissen.

Binnen het plangebied ontbreekt open water. Er is geen leefgebied aanwezig voor amfibieën en vissen. Er komen geen soorten voor.

6.7. Ongewervelden.

Er zijn geen voortplantingslocaties aanwezig voor soorten libellen.

Er zijn geen populaties aanwezig van parelmoervlinders of van kommavlinder, door de WNb beschermde soorten. Kommavlinder en duinparelmoervlinder komen wel voor op korte afstand westelijk van de bouwlocatie, echter op plekken in het duingebied waar geen maatregelen worden genomen.

Er zijn geen populaties van overige kwetsbare of beschermde soorten ongewervelden aanwezig.

7. Algemene beoordelingscriteria voor de effectanalyse: wat verandert er door de bouw van de woningen?

Omdat het plangebied op geringe afstand van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* en Natura2000-gebied *Waddenzee* ligt, en bovendien ligt in de omgeving van terreinen die behoren tot de NNN (EHS) is het verplicht te analyseren of schadelijke effecten voor de instandhoudingsdoelen en doelen van de EHS mogelijk zijn. Ook is het verplicht na te gaan of schade aan populaties van beschermde soorten van de *Wet Natuurbescherming* mogelijk is. Om de effecten in kaart te brengen wordt uitgegaan van de volgende algemene uitgangspunten:

- Het plangebied zelf maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. De grens met Natura2000-gebieden *Duinen Vlieland* en *Waddenzee* ligt echter op enkele 10-tallen meters afstand.
- Effecten binnen N2000-gebieden zijn alleen mogelijk als sprake is van *externe werking* vanuit het plangebied naar N2000-gebied toe waarbij negatieve effecten optreden voor de instandhoudingsdoelen.
- Voor de bouw van de nieuwe woningen wordt gebruik gemaakt van de bestaande openbare wegen door het dorp, voornamelijk de Willem de Vlaminghweg. Natura2000-gebied wordt daarbij niet betreden of bereden.
- Een analyse van de ontwikkeling van de betredingsdruk op natuurgebied vanuit de nieuwe woningen, waarbij de effecten daarvan op de beschermde natuurwaarden binnen N2000 worden duidelijk gemaakt, is nodig. De nieuwe bewoning is permanent. Bij de bouw van 25 nieuwe woningen en een bewoning van drie inwoners per nieuwe woning ontstaat ruimte voor maximaal 75 nieuwe inwoners binnen het nieuwe woonwijkje. Eventuele effecten op de instandhoudingsdoelen kunnen ontstaan door betredingsdruk binnen het natuurgebied, als de inwoners de natuurgebieden gaan gebruiken voor recreatieve doeleinden (wandelen, uitlaten van de hond, etc.).
- De nieuwe woningen zullen voor een aanzienlijk deel bewoond worden door mensen die al op Vlieland wonen. Er is dan vooral sprake van gezinsverdunding. Het aantal mensen dat zich nieuw op Vlieland zal vestigen na de voltooiing van de nieuwe wijk zal beperkt zijn. Een toename van de betredingsdruk van natuurgebied in het algemeen als gevolg van een toename van het aantal inwoners op het eiland is beperkt, en leidt niet tot negatieve effecten op de natuurwaarden.
- Doordat de bouw van het nieuwe wijkje op de locatie een toename van het aantal inwoners op de locatie zelf tot gevolg heeft zal in de direct aangrenzende natuurgebieden lokaal sprake zijn van een blijvende toename van de betredingsdruk. De analyse van de effecten op de beschermde natuurwaarden heeft dan voornamelijk betrekking op effecten in de nabije omgeving van het plangebied.
- Het duingebied grenzend aan de Willem de Vlaminghweg is vrij toegankelijk voor wandelaars. Door de structuur van het duin met grote hoogteverschillen en steile hellingen zal het bezoek vanuit de nieuwe wijk zich voornamelijk beperken tot de openbare paden in het gebied. De toename van de betreding buiten de paden zal minder sterk zijn.
- In het aangrenzend duingebied geldt geen aanlijngedod voor honden. De bestaande druk van het onaangeliind uitlaten van honden op de natuurwaarden (vnl broedvogels) is in de bestaande situatie al dermate hoog, dat in het duingebied weinig vogels tot broeden komen. Een verdere toename van het aantal honden zal niet tot een aanzienlijke verslechtering leiden, daar kwetsbare soorten er niet (meer) voorkomen. Voor de nog voorkomende algemene soorten geldt dat er geen verslechtering van de staat van instandhouding van de populaties van deze soorten op Vlieland ontstaat.
- Het Westerse Veld, het grasland ten zuiden van de Postweg, is voor het publiek niet vrij toegankelijk. Een toename van de betredingsdruk als gevolg van de toename van het aantal inwoners van het wijkje zal zich hier niet voordoen.
- In het kader van de soortenbescherming is het nodig in kaart te brengen of door de bouw van het wijkje in het plangebied zelf schade mogelijk is aan populaties van beschermde soorten. Aangegeven is al dat deze in het plangebied niet voorkomen.
- Geanalyseerd moet worden of significant negatieve effecten kunnen ontstaan door cumulatie van effecten bij uitvoering van dit plan in combinatie met andere plannen in de omgeving. In dit opzicht wordt gekeken naar de effecten van de tijdelijke plaatsing van woonunits op het grasveld ten zuiden van het plangebied in verband met de nieuwbouwplannen voor verzorgingstehuis de Uiterton (Zumkehr, 2019).

8. Natura2000

8.1. Natura2000-gebieden.

Het plangebied maakt geen deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* of van Natura2000-gebied *Waddenzee*. Een effectanalyse is wel nodig m.b.t. beide Natura2000-gebieden. De afstand van het plangebied tot Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* is dermate gering (10 meter) dat een analyse van de effecten op de instandhoudingsdoelen ervan wenselijk is. Natura2000-gebied *Waddenzee* ligt op een afstand van 150 meter van het plangebied. Een analyse van de effecten op dit Natura2000-gebied is ondanks de grotere afstand eveneens wenselijk.

Aangegeven is, dat voor de uitvoering van het plan de grens van de Natura2000-gebieden niet wordt overschreden, en dat effecten op de instandhoudingsdoelen binnen de Natura2000-gebieden door de bouw van de woningen zijn uitgesloten. Wel zal de betredingsdruk die de nieuwe bewoners op de Natura2000-gebieden in de directe omgeving uitoefenen door regelmatige bezoeken aan het Natura2000-gebied toenemen.

8.2. Status van het plan.

Binnen Natura2000 zijn drie typen te toetsen plannen gedefinieerd. Het gaat daarbij om Projecten, Andere handelingen en (Ruimtelijke) Plannen.

Onder Projecten wordt onder meer verstaan plannen die een blijvend effect hebben op de ruimtelijke ordening van het plangebied. Te denken valt daarbij aan de bouw van huizen, de aanleg van wegen e.d.

Onder Andere handelingen vallen plannen die te maken hebben met het gebruik van de terreinen, maar die geen blijvende verandering in de ruimtelijke ordening veroorzaken. Het gaat dan onder andere om het tijdelijk gebruik van natuurgebieden voor buitensporten, theater e.d.

Sinds enkele jaren is het verplicht ook ruimtelijke plannen die door diverse overheden of beleidsorganisaties worden opgesteld te toetsen aan de eisen van Natura2000. Het betreft dan onder meer bestemmingsplannen, beheersplannen e.d.

Het hier beoordeelde plan veroorzaakt een blijvende verandering van de ruimtelijke ordening van het plangebied. Het plan valt onder de categorie Projecten. De er aan gerelateerde bestemmingsplanwijziging is een onderdeel van Ruimtelijke Plannen, echter er is sprake van een wijziging van een vigerend bestemmingsplan, en niet van een nieuw Ruimtelijk Plan waarvoor toetsing noodzakelijk is.

8.3. Crisis- en herstelwet.

De crisis- en herstelwet is in 2008 tijdelijk afgekondigd om de stagnerende economie te bevorderen. In 2014 heeft de wet echter een meer definitief karakter gekregen. Een van de uitgangspunten is dat maatschappelijk belangrijke projecten zo weinig mogen worden vertraagd door o.a. toetsing van de plannen aan bestaande wetgeving. Een van de besluiten is geweest dat zogenaamd bestaand gebruik binnen Natura2000-gebieden hoe dan ook doorgang moeten kunnen vinden. Bij mogelijk dreigende significant negatieve effecten van bestaand gebruik moet gekeken worden of deze effecten door mogelijke mitigerende maatregelen kunnen worden voorkomen. Het beheerplan Natura2000 voor Vlieland (DLG, 2015) toetst een groot aantal vormen van bestaand gebruik. Het hier beoordeelde plan is echter een nieuw plan, welke niet in de lijst van bestaand gebruik is opgenomen. Dit heeft tot gevolg dat het plan volledig als nieuw project getoetst moet worden, en geen onderdeel kan zijn van het bestaand gebruik.

8.4. Natura2000-gebied Duinen Vlieland:

8.4.1. Instandhoudingsdoelen.

De volgende instandhoudingsdoelen zijn voor Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* geformuleerd (prioritaire typen en soorten zijn aangeduid met een *):

Habitattypen.

- H1310. Eenjarige pioniervegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia ssp.* en andere zoutminnende soorten.
- H1330. Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*).
- H2120. Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen").
- H2130. * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")
- H2140. * Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum*.
- H2150. * Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluno – Ulicetea*).

- H2160. Duinen met *Hippophae rhamnoides*.
- H2170. Duinen met *Salix repens ssp argentea* (*Salicion arenariae*).
- H2180. Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied.
- H2190. Vochtige duinvalleien

Soorten.

- H 1930. Groenknolorchis (*Liparis loeselii*).

Broedvogels:

- Lepelaar
- Bruine kiekendief
- Blauwe kiekendief
- Porseleinhoen
- Kluut
- Tapuit

Trekvogels en overwinterraars.

- Aalscholver
- Pijlstaart
- Slobeend
- Eider
- Tureluur
- Kleine mantelmeeuw
- Tapuit.

De instandhoudingsdoelen zijn vastgelegd in het definitieve aanwijzingsbesluit voor het Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*, maar zijn enigszins gewijzigd ten opzichte van het concept aanwijzingsbesluit. Onder meer is de Velduil uit de lijst van broedvogels geschrapt.

De kernopgaven voor Natura2000- gebied *Duinen Vlieland* luiden als volgt:

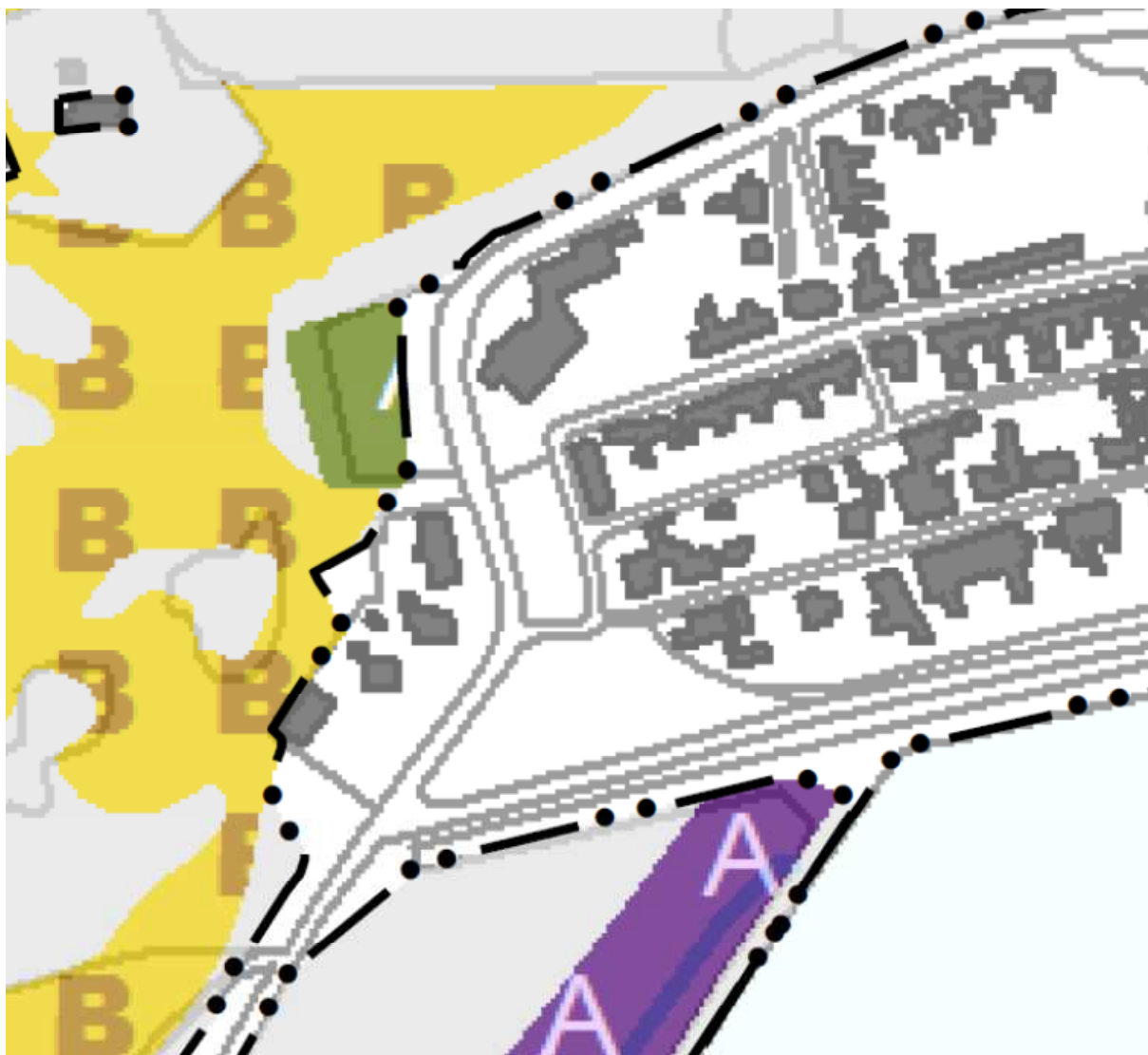
- Ruimte voor natuurlijke verstuing in de witte en embryonale duinen, onder meer van belang als habitat van de Kleine mantelmeeuw en de Strandplevier.
- Uitbreiding en herstel van de kwaliteit van de grijze duinen als habitat van Tapuit en Blauwe kiekendief door het tegengaan van vergrassing en verstruweling.
- Behoud oppervlakte en kwaliteit duinen met Kraaiheide
- Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien (kalkrijk).

8.4.2. Voorkomende habitattypen in de omgeving van het plangebied.

Aangegeven is dat het plangebied niet ligt binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Het plangebied grenst er op enkele meters na direct aan. In noordelijke richting ligt de grens met het Natura2000-gebied al op 10 meter afstand van het plangebied, in westelijke richting op 13 meter. Het betreft hier open duingebied, zilt grasland en een klein loofhoutbosje. Het loofbosje maakt geen deel uit van Natura2000-gebied, de grens ligt hier op 13 meter afstand westelijk van het plangebied.

Het open duingebied ten westen en ten noorden van de Willem de Vlaminghweg en het Vuurboetsplein behoort hier tot Habitatype H2130B – Grijze duinen (kalkarm). Daarnaast wordt een klein loofbosje langs de trap naar het Vuurboetsduin (dat dus wel binnen Natura2000 valt, zie kaart 4b en 5) gerekend tot Habitatype H2180A – Atlantische duinbossen (droog). Van het grasland ten zuiden van het plangebied wordt alleen de strook grenzend aan de Waddenzee beschouwd als een habitatype. Het gaat dan om H1330A – Atlantische schorren (buitendijks). Overige typen komen alleen voor op veel grotere afstand van het plangebied. Een negatief effect van de uitvoering van het plan op deze overige habitattypen is als gevolg van de grote afstand uitgesloten.

Een analyse is derhalve uitsluitend nodig m.b.t. habitatype H1330A, H2180A en H2130B.

Kaart 9: Uitsnede van de Habitattypenkaart van Vlieland. In groen het loofbosje met Habitattype H2180A – Atlantische bossen (droog). Geel met de letter B betreft Habitattype H2130B – Grijze duinen (kalkarm). In paars H1330A – Atlantische schorren (buitendijks). Bron: DLG, 2015

8.4.3. Voorkomende Habitatrichtlijn-soorten.

Groeiplaatsen van de *groenknolorchis* komen niet voor binnen 10 kilometer van het plangebied (bekend van Vliehors, Kroonspolders). Een effect van de uitvoering van het plan op deze soort is op basis van de grote afstand tot de groeiplaatsen uitgesloten. Daar de groenknolorchis de enige Habitatrichtlijn-soort van N2000-gebied *Duinen Vlieland* is, zijn negatieve effecten van de uitvoering van het plan op de Habitatrichtlijn-soorten in het algemeen uitgesloten.

8.4.4. Vogelrichtlijn-soorten broedvogels.

Geen van de hierboven genoemde Vogelrichtlijn-soorten broedvogels broedt binnen een afstand van 500 meter van het plangebied. Een negatief effect op de Vogelrichtlijn-soorten broedvogels als gevolg van de uitvoering van het plan is uitgesloten.

8.4.5. Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels.

Het duin- en bosgebied heeft geen bijzondere betekenis als doortrek- of overwinteringsgebied voor vogels. Van de soorten die gelden als instandhoudingsdoel gebruikt geen enkele het duin- en bosgebied tijdens de trek of overwintering als foerageergebied frequent of in grote aantallen. De uitvoering van het plan zal niet tot gevolg hebben dat de kwaliteit van foerageergebied van de Vogelrichtlijn-soorten binnen Natura2000-gebied

Duinen Vlieland in duin- en bos verslechtert. Gesteld wordt dan ook dat negatieve effecten voor alle Vogelrichtlijn-soorten niet broedvogels in dit duin- en bosgebied zijn uitgesloten.

Het grasland ten zuiden van de Postweg geldt als hoogwatervluchtplaats voor overtuigende wadvogels. Een aantal van de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels maakt gebruik van dit gebied als rustplaats. Het gaat dan om aalscholver, eider, tureluur en kleine mantelmeeuw. Een analyse van de effecten van de uitvoering van het plan op de functie van het grasland als hoogwatervluchtplaats is m.b.t. deze soorten gewenst.

8.4.6. Effectanalyse Habitattypen H2180A, H2190A, H2130B en H2150.

Hiervoor is aangegeven dat uitsluitend habitattypen H2180A – Atlantische duinbossen (droog), habitattypen H2130B – Grijze duinen (kalkarm) en habitattypen H1330A – Atlantische schorren (buitendijks) in de effectanalyse een rol spelen. Andere habitattypen ontbreken.

8.4.6.1. Habitattypen H2180A – Atlantische duinbossen (droog).

Alleen een klein loofbosje ten westen van de Willem de Vlaminghweg bij de trap naar het duin behoort tot dit habitattypen. De afstand van het plangebied tot het habitattypen bedraagt ongeveer 13 meter.

De effecten van de bouw van de wijk blijven tot de bouwlocatie zelf beperkt. Voor het transport wordt gebruik gemaakt van de openbare weg binnen het dorp. Het habitattypen wordt derhalve nergens dichterbij benaderd dan de aangegeven afstand. Deze afstand is voldoende groot, zodat enig effect op de omvang of kwaliteit van het habitattypen is uitgesloten. De druk die de tijdelijke bewoners op de omgeving uitoefenen is in dit bos nagenoeg nihil, daar het voor bezoekers slecht toegankelijk is. Het leidt niet tot negatieve effecten voor het habitattypen. Significant negatieve effecten van de uitvoering van het plan op het habitattypen in zijn geheel zijn uitgesloten.

8.4.6.2. Habitattypen H2130B – Grijze duinen (kalkarm).

Het gebied met habitattypen H2130B ligt in het open duingebied ten noorden en westen van de Willem de Vlaminghweg. De afstand van het plangebied tot het gebied met het habitattypen bedraagt minimaal 10 meter. De effecten van de bouw van de woningen blijven tot de bouwlocatie zelf beperkt. Voor het transport wordt gebruik gemaakt van de openbare weg binnen het dorp. Het habitattypen wordt derhalve nergens dichterbij benaderd dan de aangegeven afstand. Deze afstand is voldoende groot, zodat enig effect op de omvang of kwaliteit van het habitattypen is uitgesloten.

Door de bouw van de nieuwe woningen mag worden verwacht dat het aantal bezoekers aan het duingebied in de directe omgeving zal toenemen. Daarbij zullen slechts weinig bezoekers de openbare paden in het gebied verlaten en de terreindelen met het habitattypen betreden. Vegetaties van grijze duinen zijn in redelijke mate tegen betreding bestand, ze handhaven zich goed in duinterreinen bij een matige betredingsdruk. De druk die de nieuwe bewoners op de omgeving uitoefenen zal niet dermate groot zijn dat de kwaliteit van de terreindelen met habitattypen er door al afnemen. De toename van de betredingsdruk leidt niet tot negatieve effecten voor het habitattypen.

Significant negatieve effecten van de uitvoering van het plan in zijn geheel op het habitattypen zijn uitgesloten.

8.4.6.3. Habitattypen H1330A – Atlantische schorren (buitendijks).

Het terrein met het habitattypen binnen het grasland ten zuiden van het plangebied en ten zuiden van de Postweg is niet vanaf de openbare weg toegankelijk. De effecten van de bouw van de nieuwe woningen blijven tot de bouwlocatie zelf beperkt. Voor het transport wordt gebruik gemaakt van de openbare weg binnen het dorp. Het habitattypen wordt derhalve nergens dichterbij benaderd dan de aangegeven afstand van 130 meter. Deze afstand is dermate groot dat enig effect op de omvang of kwaliteit van het habitattypen tijdens of door de bouw van de woningen is uitgesloten. De druk die de nieuwe bewoners op de omgeving uitoefenen is nagenoeg nihil, daar het grasland niet openbaar toegankelijk is, en leidt niet tot negatieve effecten voor het habitattypen.

Significant negatieve effecten van de uitvoering van het plan in zijn geheel op het habitattypen zijn uitgesloten.

8.4.7. Effectanalyse Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels.

Het grasland ten zuiden van het plangebied en ten zuiden van de Postweg is van betekenis als hoogwatervluchtplaats voor wadvogels uit het Waddengebied. Van de soorten van de Vogelrichtlijn niet-broedvogels is alleen het voorkomen van aalscholver, eider, tureluur en kleine mantelmeeuw van belang (zie verder Natura2000-gebied Waddenzee).

Het grasland ten zuiden van het plangebied en ten zuiden van de Postweg is niet vanaf de openbare weg toegankelijk. De effecten van de bouw van de nieuwe woningen blijven tot de locatie zelf beperkt. Voor het transport wordt gebruik gemaakt van de openbare weg binnen het dorp. Het habitatype wordt derhalve nergens dichter benaderd dan de aangegeven afstand van 130 meter. Deze afstand is dermate groot dat enig effect op de omvang of kwaliteit van het habitatype is uitgesloten. De druk die de nieuwe bewoners op de omgeving uitoefenen is nagenoeg nihil, daar het grasland niet toegankelijk is. Dit leidt niet tot negatieve effecten voor de Vogelrichtlijn-soorten niet broedvogels. Daarbij moet ook worden opgemerkt dat de delen van het grasland die belangrijk zijn als hoogwatervluchtplaats op 300 tot 500 meter afstand westelijk ten zuiden van de Postweg liggen.

Significant negatieve effecten van de uitvoering van het plan in zijn geheel op Vogelrichtlijn-soorten niet broedvogels zijn uitgesloten.

Tabel 1. Potentiële negatieve effecten op Natura2000-gebieden.

Verlies oppervlakte
Versnippering leefgebied
Verzuring
Vermesting
Verzoeting
Verziltting
Verontreiniging
Verdroging
Vernatting
Verandering stroomsnelheid
Verandering overstromingsfrequentie
Verandering dynamiek substraat
Verstoring door geluid
Verstoring door licht
Verstoring door trilling
Optische verstoring
Verstoring door mechanische effecten (luchtwerveling, betreding, golfslag)
Directe menselijke effecten (sterfte, exploitatie, vangst)
Bewuste ingreep soortensamenstelling

8.4.8. Effecten per verstoringssitem.

In tabel 1 wordt aangegeven welke items bij de uitvoering van een plan kunnen leiden tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen. De hiervoor met betrekking tot de habitattypen en de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels gestelde conclusie, dat significant negatieve effecten zijn uitgesloten, wordt voor alle drie habitattypen en de genoemde Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels ondersteund bij een analyse op basis van de in tabel 1 genoemde items.

- De uitvoering van het plan leidt niet tot oppervlakverlies van Natura2000-gebied.
- Er is geen sprake van versnippering van leefgebied.
- De uitvoering van het plan leidt niet tot toename van bodemverzuring, veresting, verzoeting, verziltting, bodemverontreiniging, of vernatting van de bodem.
- De uitvoering van het plan heeft geen blijvend veranderende invloed op de hydrologie van de bodem binnen Natura2000-gebied.
- De uitvoering van het plan heeft geen effect op de bodemsamenstelling binnen Natura2000-gebied.
- Verstoring door geluid binnen het plangebied heeft geen invloed op de kwaliteit van de habitattypen binnen het Natura2000-gebied en evenmin op de kwaliteit van het grasland als hoogwater-vluchtplaats.

- Het bijlichten van het plangebied tijdens de bouw van de woningen is een tijdelijk aspect, waarvan de effecten niet uitstralen naar het Natura2000-gebied. Er is geen sprake van kwaliteitsverlies voor de instandhoudingsdoelen.
- Het is niet duidelijk of na de bouw van de woningen veranderingen worden aangebracht in de buitenverlichting. Echter de effecten daarvan blijven beperkt tot de locatie en de bebouwde kom van het dorp. Er is geen negatief effect binnen het Natura2000-gebied.
- Verstoring door bodemtrilling kan ontstaan indien bij de bouw geheid wordt. Op de Waddeneilanden wordt echter bij bouwprojecten zelden geheid. Voor het hier besproken plan geldt eveneens dat niet geheid wordt. Er ontstaan geen hinderlijke bodemtrillingen. Bodemtrillingen leiden niet tot kwaliteitsverlies van de instandhoudingsdoelen binnen het Natura2000-gebied.
- Optische verstoring en verstoring door mechanische effecten blijven uit.
- Er is geen sprake van bewuste ingrepen in populaties van soorten.

8.4.9. Aanleg parkeervakken.

De aanleg van 41 parkeervakken langs de westzijde van de Willem de Vlaminghweg vindt plaats in de bestaande wegberm, waar al veel geparkeerd wordt. Het direct aangrenzende loofbosje maakt hier geen deel uit van het Natura2000-gebied (wel NNN). Over de exacte ligging van de parkeervakken bestaat nog enige discussie. Om deze reden is dit onderdeel van het plan buiten de effectanalyse gehouden. Het zal in een aparte effectanalyse worden behandeld.

8.4.10. Doortrekken Nieuwestraat tot aan de Willem de Vlaminghweg.

Het doortrekken van de Nieuwestraat tot de Willem de Vlaminghweg vindt plaats binnen de bebouwde kom van het dorp. Dit deel van het plangebied ligt op 25 meter afstand van de grens van het Natura2000-gebied. De aanleg van dit straatgedeelte en de daardoor ontstane veranderingen in de verkeersstromen leiden niet tot negatieve effecten voor oppervlak en kwaliteit van de instandhoudingsdoelen binnen het Natura2000-gebied.

8.4.11. Conclusie.

De conclusie wordt hier getrokken dat de uitvoering van het plan niet zal leiden tot significant negatieve effecten op habitattypen H2180A – Atlantische duinen (droog), op habitattypen H2310B – Grijze duinen (kalkarm) of op habitattypen H1330A – Atlantische schorren (buitendijks). Daar de overige habitattypen ontbreken, zijn significant negatieve effecten op de habitattypen in het algemeen uitgesloten. Ook zijn significant negatieve effecten op de genoemde Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels uitgesloten.

8.4.12. Natura2000-gebied Duinen Vlieland, eindconclusie van de effectanalyse.

De volgende conclusies worden getrokken:

- Significant negatieve effecten op de Habitattypen zijn uitgesloten.
 - Significant negatieve effecten op de Habitatrichtlijn-soorten zijn uitgesloten
 - Significant negatieve effecten op de Vogelrichtlijn-soorten broedvogels zijn uitgesloten
 - Significant negatieve effecten op de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels zijn uitgesloten.
- Derhalve zijn significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen in het algemeen uitgesloten.

8.4.13. Cumulatieve effecten.

Er is geen sprake van cumulatie van effecten als gevolg van de uitvoering van het plan in relatie tot andere plannen die in de omgeving worden uitgevoerd. De vraag of de tijdelijke plaatsing van woonunits in relatie tot de plannen van de Uiterton op korte afstand van het plangebied tot significant negatieve effecten kan leiden wordt in een speciaal voor dit plan opgestelde effectanalyse beschreven (*Zumkehr*, 2019). Het in dit rapport beschreven plan heeft zelf geen significant negatieve effecten tot gevolg en draagt dan ook niet bij aan cumulatie van effecten in relatie tot andere plannen.

8.4.14. Stikstof-uitstoot en PAS-regeling

De PAS-regeling maakt deel uit van de Natura2000-wetgeving. Voor nieuwe projecten is het van belang aan te geven of er extra stikstofbronnen door kunnen ontstaan, met significant negatieve effecten op de habitattypen, met name op het meest kwetsbare type H2130 – Grijze duinen. Een berekening is te maken middels het programma Aeries Calculator. Het is wenselijk een analyse te maken van de stikstof-uitstoot die wordt geproduceerd tijdens de bouw van de woningen. Ook is het wenselijk de mate van stikstofuitstoot van de nieuwe bewoning te berekenen. Deze stikstof-uitstoot is van geringe omvang, daar de woningen worden geïsoleerd en voorzien van emissiearme verwarmingstechnieken. Tot een significante verslechtering van de

kwaliteit van het kwetsbare en prioritaire habitattype H2130 – Grijze duinen in de duinen van Vlieland leidt dit niet. De grenswaarde wordt niet overschreden. Er ontstaat na de bouw van de woningen wel een blijvend nieuw emissiepunt.

8.4.15. Vergunningplicht.

Uit bovenstaande blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland*. Tevens is geen sprake van cumulatieve effecten en zal er geen verslechtering optreden van de kwaliteit van de habitattypen door stikstofuitstoot in relatie tot de PAS-regeling. De voortoets concludeert dan ook dat een verdere analyse in de vorm van een Passende Beoordeling m.b.t. N2000-gebied *Duinen Vlieland* niet nodig is. De aanvraag van een vergunning bij de Provincie Fryslân is eveneens niet nodig. Er is geen strijdigheid met de uitgangspunten van N2000.

8.5. Natura2000-gebied Waddenzee.

Natura2000-gebied *Waddenzee* ligt op een afstand van 150 meter zuidelijk van het plangebied. Binnen de grenzen van dit Natura2000-gebied worden echter geen activiteiten uitgevoerd t.b.v. het plan. Het plangebied ligt geheel binnen de bebouwde kom van Vlieland en is zodanig gesitueerd dat effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Waddenzee* zijn uitgesloten.

Hoewel de afstand tussen het plangebied en het Natura2000-gebied vrij groot is, wordt de analyse hieronder wel nader uitgewerkt.

8.5.1. Habitattypen.

Het gebied dat op 150 meter afstand of meer van het plangebied ligt is het havengebied van Vlieland. Het gaat dan globaal om het gebied ten zuiden van de dijk bij het dorp. Het betreft hier een druk bevaren gebied waarlangs al het transport naar het eiland en terug passeert. Eventueel transport ten behoeve van de uitvoering van het plan past binnen het reguliere gebruik van de vaargeul naar het eiland, waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande transportmiddelen.

In het havengebied komen buitendijks twee habitattypen voor, namelijk H1140A – Slikken en zandplaten (*Waddenzee*) en H1110 – Permanent overstroomde zandbanken. Een effectanalyse is alleen nodig betreffende beide habitattypen. Alle andere habitattypen van Natura2000-gebied *Waddenzee* liggen op een afstand van meer dan 500 meter van het plangebied. Deze afstand is dermate groot dat enig effect van de uitvoering van het plan op deze habitattypen op voorhand is uitgesloten.

8.5.2. Habitatrichtlijn-soorten.

Van de Habitatrichtlijn-soorten van Natura2000-gebied *Waddenzee* komen zeeprik, rivierprik en fint in het havengebied van Vlieland niet voor. Wel worden gewone en grijze zeehond met grote regelmaat gezien. De beide soorten foerageren in de vaargeulen, maar hebben er geen rustplaatsen. Een effectanalyse is alleen nodig m.b.t. beide soorten zeehonden.

8.5.3. Vogelrichtlijn-soorten broedvogels.

In het Waddengebied van de haven van Vlieland komen binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee* geen kwelders of begroeide terreinen voor. Er is dan ook geen locatie beschikbaar voor het broeden van vogels. In beginsel kunnen vogels broeden op het Westerse veld, de grasstrook tussen de *Waddenzee* en de Postweg, maar buiten het Natura2000-gebied. Het Westerse veld maakt deel uit van Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* en is hierboven al in de effectanalyse betrokken. Geen enkele van de broedvogels die gelden als instandhoudingsdoel van het Natura2000-gebied komt er op korte afstand van de bebouwde kom van het dorp voor. Een effectanalyse is betreffende de Vogelrichtlijn-soorten broedvogels niet nodig.

8.5.4. Vogelrichtlijn-soorten - niet broedvogels.

Bij eb droogvallende platen (H1140A) functioneren als foerageergebied voor wadvogels. De slik- en zandplaten in het havengebied worden op kleine schaal als foerageergebied gebruikt door eider, bergeend, scholekster, steenloper, tureluur, groenpootruiter, bonte strandloper, kanoet, rosse grutto, wulp en zwarte ruit. De aantallen zijn laag.

Het Westerse veld wordt in hoge aantallen door de vogels gebruikt als locatie om bij hoog water te overtijen. Er zijn echter geen grote hoogwatervluchtplaatsen aanwezig binnen 300 meter van de grens van de bebouwde kom. Grotere hoogwatervluchtplaatsen komen wel westelijker in het grasland voor.

De effecten van de uitvoering van het plan op de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels moeten worden geanalyseerd.

8.5.5. Effectanalyse instandhoudingsdoelen.

8.5.5.1. Habitattype H1110 – Permanent overstroomde zandbanken.

De permanent overstroomde zandbanken liggen in de vaargeul naar het eiland. De vaargeul wordt gebruikt voor alle vormen van transport naar en van het eiland. Daarbij zal ook transport zijn t.b.v. de uitvoering van het project. Dit transport maakt deel uit van het regulier gebruik van de vaargeul en verandert niets aan de kwaliteit van het habitattype. Significant negatieve effecten op het habitattype zijn uitgesloten. Het is aannemelijk dat door de bouw van de wijk een aantal toekomstige bewoners incidenteel het Waddengebied zal bezoeken en daar ook terreinen met het habitattype aandoen. De toename van de bezoekdruk zal echter nagenoeg nihil zijn. Ook is het habitattype niet gevoelig voor enig bezoek, er treedt geen kwaliteitsverlies op. Ook in dit opzicht is geen sprake van significant negatieve effecten op het habitattype.

8.5.5.2. Habitattype H1140A – Slik- en zandplaten, Waddenzee.

Delen van de Waddenzee onder Vlieland die behoren tot het habitattype worden niet betreden of bereden ten behoeve van de bouw van de woonwijk. Er zal wat dit betreft geen schade ontstaan aan het habitattype als gevolg ervan. Significant negatieve effecten op het Habitattype zijn uitgesloten. Het is aannemelijk dat door de bouw van de wijk een aantal toekomstige bewoners incidenteel het Waddengebied zal bezoeken en daar ook terreinen met het habitattype aandoen. De toename van de bezoekdruk zal echter nagenoeg nihil zijn. Ook is het habitattype niet gevoelig voor enige betreding, er treedt geen kwaliteitsverlies op. Ook in dit opzicht is geen sprake van significant negatieve effecten op het habitattype.

8.5.5.3. Habitatrictlijn-soorten: gewone zeehond en grijze zeehond.

Beide soorten zeehonden gebruiken de vaargeul als foerageergebied. Er zijn in de directe nabijheid van de Vlielandse haven geen rustgebieden. Het foerageren in de vaargeul geschiedt bij het dagelijkse gebruik van de geul als transportroute van en naar het eiland. Extra transport in relatie tot de uitvoering van het project verandert daar niets aan, daar gebruik wordt gemaakt van de reguliere veerdienst. Er is geen sprake van verstoring van het normale gedrag van de zeehonden. Significant negatieve effecten op de populatie van zeehonden is uitgesloten.

8.5.5.4. Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels.

Voor het transport van en naar het eiland t.b.v. de uitvoering van het plan wordt gebruik gemaakt van reguliere transportmiddelen, waaronder de veerdienst. Daarbij ontstaat geen extra verstoring van het foerageergedrag en het overtuigingsgedrag van de wadvogels. Voor de bouw van de woonwijk wordt gebruik gemaakt van de openbare weg, met name de Willem de Vlaminghweg. De grens met Natura2000-gebied Waddenzee wordt daarmee niet overschreden. Het waddengebied is voor de nieuwe bewoners van de wijk moeilijk toegankelijk. Er is nauwelijks sprake van toename van druk op de natuurwaarden door betreding van de bewoners. Dit geldt zowel voor het Waddengebied zelf, als voor het Westerse veld met de hoogwatervluchtplaatsen. Significant negatieve effecten voor de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels is in alle gevallen uitgesloten.

8.5.6. Natura2000-gebied Waddenzee, eindconclusie van de effectanalyse.

De volgende conclusies worden getrokken:

- Significant negatieve effecten op de Habitattypen zijn uitgesloten.
 - Significant negatieve effecten op de Habitatrictlijn-soorten zijn uitgesloten
 - Significant negatieve effecten op de Vogelrichtlijn-soorten broedvogels zijn uitgesloten
 - Significant negatieve effecten op de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels zijn uitgesloten.
- Derhalve zijn significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen in het algemeen uitgesloten.

8.5.7. Cumulatieve effecten.

Er is geen sprake van cumulatie van effecten als gevolg van de aanleg van de route in relatie tot andere plannen die in de omgeving worden uitgevoerd.

8.5.8. Vergunningplicht.

Uit bovenstaande blijkt dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied *Waddenzee*. Tevens is geen sprake van cumulatieve effecten. De voortoets concludeert dan ook dat een verdere analyse in de vorm van een Passende Beoordeling m.b.t. N2000-gebied *Waddenzee* niet nodig is. De aanvraag van een vergunning bij de Provincie Fryslân is eveneens niet nodig. Er is geen strijdigheid met de uitgangspunten van Natura2000.

9. Soortenbescherming.

De soortenbescherming maakt sinds 1 januari 2017 deel uit van de Wet Natuurbescherming. Onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds soorten die op basis van internationale afspraken beschermd zijn, de zogenaamde strikt beschermde soorten, en anderzijds de overige soorten.

Indien door de uitvoering van een project negatieve effecten op de strikt beschermde soorten niet kunnen worden uitgesloten is sprake van vergunningplicht. Er dient dan een ontheffing van de wet te worden aangevraagd bij de Provincie Fryslân, waarbij dient te worden overwogen hoe de negatieve effecten kunnen worden verminderd of voorkomen.

Voor de overige soorten geldt de zorgplicht. Bij de uitvoering van het plan moet ervoor worden gezorgd dat er geen blijvende verslechtering van de staat van instandhouding van de populaties optreedt. Voor een aantal algemene soorten, gemeld op de Provinciale vrijstellingslijst, geldt op voorhand vrijstelling mits de uitvoering van het plan geen verslechtering betekent van de goede staat van instandhouding van de populaties van de soorten in Nederland in het algemeen.

9.1. Strikt beschermde soorten.

In § 5 is aangegeven welke soorten voorkomen. Gesteld is:

- Er komen drie soorten vleermuizen op Vlieland voor. In holle bomen in het bos kunnen ruige en gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. De laatvlieger benut alleen gebouwen als kraamkamer, en komt in het bos alleen foeragerend voor. Binnen het plangebied komen geen soorten vleermuizen voor. Ook zijn er geen mogelijkheden voor overwintering of plekken die kunnen dienen als kraamkamer. E.e.a. is het gevolg van het feit dat de oude gebouwen op het bouwterrein al zijn gesloopt en er derhalve geen gebouwen staan. Ook oude bomen ontbreken.
- Er is in het plangebied geen open water aanwezig dat kan dienen als leefgebied voor de rugstreeppad
- De zandhagedis komt op en rond de locatie niet voor. Het terrein is niet geschikt als leefgebied of als gebied voor het afzetten van eitjes.
- Er komen in het plangebied geen groeiplaatsen voor van de groenknolorchis

9.1.1. Conclusie.

De bouw van de nieuwe woningen en andere onderdelen van het plan hebben geen negatief effect op de populaties van vleermuizen, rugstreeppad en zandhagedis, daar ze er niet voorkomen. Er is in dit opzicht geen sprake van een verplichting tot het aanvragen van een ontheffing van de wet.

9.2. Soorten van de Provinciale vrijstellingslijst.

Voorkomende soorten van de Provinciale vrijstellingslijst zijn bosmuis, huismuis, en mogelijk konijn. De uitvoering van het plan leidt niet tot veranderingen van de goede staat van instandhouding van de populaties van deze soorten in Nederland. Uitgegaan wordt aangaande deze soorten dan ook van vrijstelling van de wet.

9.3. Overige soorten.

9.3.1. Planten

Aangegeven is in § 5 dat binnen het plangebied geen zeldzame of kwetsbare plantensoorten voorkomen. Beschermde soorten ontbreken.

9.3.2. Vogels

Binnen het plangebied zelf komen geen vogels tot broeden. De uitvoering van het plan heeft geen invloed op de geschiktheid van het duingebied, het kweldergrasland (Westerse veld) en de loofhoutbosjes ten westen van de Willem de Vlaminghweg als broedgebied. Er verandert voor broedvogels niets als resultaat van de uitvoering van het plan. Er is geen sprake van verslechtering van de broedmogelijkheden voor de aanwezige broedvogelsoorten, en ook niet van verslechtering van de staat van instandhouding van de populaties. Daarmee is evenmin sprake van strijdigheid met de Wet Natuurbescherming.

De Wet Natuurbescherming beschermt een aantal nesten van zeldzame broedvogels jaarrond. Het gaat dan om de nesten van buizerd, havik, sperwer, boomvalk, blauwe reiger, huismus en gierzwaluw. Er zijn geen

nesten aanwezig in het plangebied. Nesten van huismussen ontbreken eveneens, daar in het plangebied geen gebouwen aanwezig zijn.

De gierzwaluw komt als broedvogel op Vlieland niet voor, en ontbreekt dan ook in het plangebied.

De conclusie wordt getrokken dat jaarrond beschermde nesten ontbreken.

9.3.3. Ongewervelden.

Populaties van beschermde soorten ontbreken. Ook ontbreken populaties van kwetsbare of bedreigde soorten.

9.3.4. Reptielen, amfibieën, vissen.

Er komen geen populaties voor. Voor de zandhagedis: zie hiervoor § 9.1..

9.4. Algemene conclusie soortenbescherming.

De uitvoering van het plan leidt niet tot schade aan de populaties van strikt beschermde soorten. Voor andere soorten geldt dat geen sprake is van een verslechtering van de kwaliteit van het plangebied als leefgebied van de voorkomende soorten of van een blijvende verslechtering van de “staat van instandhouding”. Er wordt derhalve aan de zorgplicht voldaan. De aanvraag van een ontheffing van de Wet Natuurbescherming inzake de soortenbescherming is niet nodig.

10. Natuur Netwerk Nederland, Planologische ecologische hoofdstructuur.

Het plangebied maakt in het geheel geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. De Natura2000-gebieden in de omgeving maken er wel deel van uit. Daarnaast zijn er in de omgeving enkele kleine terreintjes die geen deel van Natura2000-gebied zijn, maar wel gelden als NNN-gebied Overige Natuur. De bouw van de woningen zal niet leiden tot kwaliteitsverlies van de natuurwaarden binnen NNN-gebied in de omgeving. Ook is geen sprake van oppervlakverlies. Evenmin is sprake van een blijvende aantasting van het wezenlijke karakter van het gebied ter plaatse. De NNN-regelgeving kan hier verder als niet van toepassing gelden.

11. Samenvatting en conclusies.

De Gemeente Vlieland is voornemens op de locatie van de gesloopte voormalige basisschool De Zeester een nieuw wijkje te bouwen met 25 woningen. De Nieuwestraat wordt daarbij in westelijke richting tot de Willem de Vlaminghweg doorgetrokken.

Dit rapport geeft een analyse van de effecten die de uitvoering van het plan heeft op de beschermde natuurwaarden. Het betreft een analyse in het kader van Natura2000, de soortenbescherming van de Wet Natuurbescherming en het Natuur Netwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur).

Natura2000.

Met betrekking tot Natura2000 concludeert het rapport dat een analyse met betrekking tot Natura2000-gebied *Duinen Vlieland* nodig is. Het plangebied ligt op zeer korte afstand van het Natura2000-gebied, alhoewel het er niet direct aan grenst.

De conclusies van de effectanalyse zijn:

- *Er is geen sprake van significant negatieve effecten op de voorkomende Habitattypen H2180A – Atlantische duinbossen (droog), H2130B – Grijze duinen (kalkarm) en H1330A– Atlantische schorren (buitendijks).*
- *Andere Habitattypen komen in de directe omgeving niet voor.*
- *Habitatrichtlijn-soorten komen niet voor*
- *Vogelrichtlijn-soorten broedvogels komen niet voor.*
- *Er is geen sprake van significant negatieve effecten op de Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels.*
- *Er is geen sprake van cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten.*
- *Het is niet nodig voor het plan een Passende Beoordeling op te stellen of een vergunning van de Wet natuurbescherming aan te vragen bij de Provincie Fryslân.*
- *Er is sprake van een geringe extra stikstof-uitstoot op een nieuw emissiepunt. Deze hoeveelheid blijft ruimschoots beneden de grenswaarde.*
- *Een analyse door middel van Aeries-calculator is nodig.*
- *De realisatie van het plan leidt niet tot een zodanige extra stikstofuitstoot dat een negatief effect op het kwetsbare habitatype H2130B- Grijze duinen (kalkarm) ontstaat.*

Binnen de grenzen van Natura2000-gebied *Waddenzee* worden t.b.v. de uitvoering van het plan geen maatregelen genomen. Voor transport van en naar het eiland wordt gebruik gemaakt van bestaande vervoersmiddelen. Omdat de afstand van het plangebied tot het Natura2000-gebied slechts 150 meter bedraagt, is de effectanalyse nader uitgewerkt.

De conclusies van de effectanalyse zijn:

- *Er is geen sprake van significant negatieve effecten op de voorkomende Habitattypen H1110 – Permanent overstroomde zandbanken en H1140A – Slik- en zandplaten (Waddenzee).*
- *Andere Habitattypen komen in de directe omgeving niet voor.*
- *Er zijn geen significant negatieve effecten voor gewone en grijze zeehond.*
- *Andere Habitatrichtlijn-soorten komen niet voor*
- *Vogelrichtlijn-soorten broedvogels komen niet voor.*
- *Er zijn geen significant negatieve effecten voor Vogelrichtlijn-soorten niet-broedvogels.*
- *Er is geen sprake van cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten.*
- *Het is niet nodig voor het plan een Passende Beoordeling op te stellen of een vergunning van de Wet natuurbescherming aan te vragen bij de Provincie Fryslân.*

Met betrekking tot de **soortenbescherming** van de Wet Natuurbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- *Er komen geen strikt beschermde soorten voor.*
- *De uitvoering van het plan leidt niet tot schade aan de populaties van andere soorten. Er geldt dat geen sprake is van een verslechtering van de kwaliteit van het plangebied als leefgebied van de voorkomende soorten of van een blijvende verslechtering van de “staat van instandhouding”. Er wordt derhalve aan de zorgplicht voldaan. De aanvraag van een ontheffing van de Wet Natuurbescherming inzake de soortenbescherming is niet nodig.*

De regelgeving inzake het **Natuur Netwerk Nederland** (voorheen EHS) is voor dit project niet van toepassing.

De regelgeving inzake de **PKB-Waddenzee III** is voor dit project niet van toepassing.

12. Literatuur

- Altenburg & Wymenga*, 2014. Vegetatiekartering van de duinen van Vlieland. Veenwouden.
- Aptroot A., et al.*, 1998. Bedreigde en kwetsbare korstmossen in Nederland; basisrapport met voorstellen voor de Rode Lijst. Buxbaumia 44.
- Beenen, R.*, 1998. Soortbeschermingsplan Rugstreeppad. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Buro Bakker*, 2007. Vegetatiekartering van de terreinen van Staatsbosbeheer op Vlieland 2006 – 2007. Buro Bakker adviesburo voor ecologie, Assen.
- Dijkse, L.J. & B.J.Koks*, 2001. Broedvogelmonitoring in het Nederlandse Waddengebied in 2000. Monitoringrapport 2001/09. SOVON, Beek-Ubbergen.
- DLG*, 2015. Concept-beheerplan voor de Natura2000-gebieden van Vlieland, incl. habitattypenkaart. Dienst Landelijk Gebied, Leeuwarden.
- Hustings F., C.van Turnhout, R.L.Vogel en M.van der Weide*, 1997. Aantalsontwikkelingen van karakteristieke broedvogels op de Nederlandse Waddeneilanden. – In: T.M.van der Have en E.R.Osieck (red.). Aantalsontwikkelingen en beheersmaatregelen voor karakteristieke vogels van het Waddengebied. Technisch Rapport 18. Vogelbescherming Nederland, Zeist 49 – 114.
- Hustings, F en J.W.Vergeer*, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels, 1998 – 2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij, EIS-Nederland, Leiden.
- Janssen J.A.M. en J.H.J.Schaminée*, 2003. Habitattypen. Europese natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Janssen J.A.M. en J.H.J. Schaminée*, 2004. Soorten van de Habitatrichtlijn. Europese Natuur in Nederland. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Koopman, J en W.Stouthamer*, 2006. Flora van Vlieland. ongepubliceerd. Fryske Feriening foar Fjildbiology.
- Meijden, R.van der, B. Odé, C.L.G.Groen, J.P.M.Witte en D.Bal*, 2000. Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. Gorteria, 26-4 (2000).
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie*, 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV-uitgeverij, EIS-Nederland; Leiden.
- Ministerie LNV*, 1991. Aanwijzingsbesluit van het gebied 'Waddenzee' als Speciale Beschermingszone, Nr. J.9115397, d.d. 8 november 1991. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Natuurbeheer, Den Haag.
- Ministerie LNV*, 2000. Aanwijzingsbesluit van het gebied 'Waddeneilanden/ Noordzeekust, Breebaart' als Speciale Beschermingszone, N/2000/320 d.d. 24 maart 2000. Ministerie van landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Natuurbeheer, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2004a. Werken aan Natura 2000. Handreiking voor de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Concept Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2004b. Besluit Rode Lijsten flora en fauna. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV*, 2009a. Aanwijzingsbesluit Natura2000-gebied Duinen Vlieland.
- Ministerie van LNV*, 2009b. Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Duinen Vlieland.
- Provincie Fryslân*, 2016a. Verordening Wet natuurbescherming Fryslân, 2017. Provinciaal Blad Nr 6515, december 2016.
- Provincie Fryslân*, 2016b. Besluit van gedeputeerde staten van Fryslân d.d. 27 september 2016 tot vaststelling van de Beleidsregel Wet natuurbescherming 2017. Provinciaal Blad Nr 6542, december 2016.
- SOVON*. Broedvogelinventarisatie duinen Vlieland in 2005.
- Sparrius, L. et al.*, 2014. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN Criteria. FLORON-rapport 57, FLORON, Nijmegen.
- Westhoff, V. en M.F.van Oosten*, 1991. De Plantengroei van de Waddeneilanden. KNNV-Utrecht.
- Zuiderwijk, A.*, 2001. Zoektocht naar zandhagedissen op Waddeneilanden. Meetnet reptielen, Nieuwsbrief 21: 13-14.
- Zumkehr P.J.*, 2019. Tijdelijke huisvesting voor de bewoners van de Uiterton op Vlieland, een effectanalyse met betrekking tot Natura2000 en de overige natuurbeschermingswetgeving. Zumkehr Ecologisch Adviesbureau, Midsland – Terschelling.